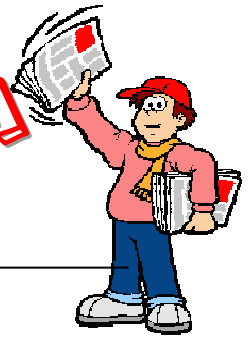

DWUDZIESTKA PIĄTKA

GAZETKA SAMORZĄDU SZKOLNEGO

W PRZYRODZIE ZNÓW JESIEN, A U NAS NOWY ROK SZKOLNY 2013/2014 ☺ ☺

W NOWYM NUMERZE GAZETKI SAMORZĄDU SZKOLNEGO PRZECZYTACIE:

WASZE WIERSZE,
KĄCIK SPORTOWY,
PRZEPISY,
RECENZJE,
WSPOMNIENIA Z WYCIECZEK
HUMOR I ROZRYWKĘ ..

JESIENNY KĄCIK POETYCKI ...

Jesienny spacer

Lubię jesień i jej kolory:
złoty, czerwony oraz brązowy.
Liście spadają z drzew,
kończy się ptaków śpiew.

Choć często pada,
Choć często plucha,
choć na dworze
zimno i dmucha,

ja się uśmiecham
i z dobrym humorem
idę na spacer
pod parasolem!

KASIA MAJSTERKIEWICZ, KL4A

Polska jesień

Idzie jesień, żółkną liście,
kłaniamy się zwiędłym kwiatom,
przyjdzie zima, potem wiosna
powitamy znowu lato.
Wre robota w polu, w sadzie,
przyszedł czas zbierania plonów:
gruszek, jabłek, ziemniaków i czerwonych
pomidorów.
Piękna nasza złota jesień,
piękna, bo to jesień polska.
Tumanami liści spowita,
naturalna, jakże swojska.

Mateusz Urbanowski, klasa 4 „a”

JESIEŃ

Kolorowe drzewa liście już zrzucają,
dzieci idąc do szkoły, kasztany zbierają.
W sadach pełno śliwek
i smacznych jabłuszek
i każdy na pewno polubi smak gruszek.
Jesień do nas zawitała,
w piękne kolory wystrojona cała.

Mateusz Pańtak, kl. 4a

Kiedy nadchodzi jesień...

Kiedy nadchodzi jesień, łatwo to poznać:
żółkną i czerwienią się liście,
wiewiórka z jeżem pod ławeczką w parku
spotyka się co dzień.
Dzieci już od rana biegają po dworze,
bawią się w liściach, które spadły z drzewa.
Mama krzyczy do ciebie: to już nie jest lato,
ubierz czapkę, szalik, płaszczyk swój zielony,
Biegnij i zagraj z jesienią w kolory...

Ewa Sańpruch, kl.4d

Z ŻYCIA GWIAZD- TWÓJ HOROSKOP ☺ O MIŁOŚCI I NIE TYLKO...

Bliźnięta(21.05-21.06)

Zakochasz się w chłopaku starszym od siebie. Zauroczy Cię jego dojrzałość oraz to, jak pięknie potrafi mówić o uczuciach.

Rak(22.06-22.07)

Twój ukochany nie zwraca na Ciebie uwagi? Nie siedź w miejscu, gdzie nie ma nikogo i nie bądź obrażona na cały świat. Daj się namówić na zakupy lub słodkości to na pewno poprawi Ci humor, a prędzej czy później on Cię zauważy.

Lew(23.07-23.08)

Twoi przyjaciele bardzo Cię lubią, nie martw się, że Cię opuszczą, nigdy tego nie zrobią

Panna(24.08-22.09)

Nowo poznany chłopak bardzo Cię zauroczy, ale potem okaże się egoistą.

Waga(23.09-23.10)

Kolega z klasy podrzuci Ci liścik miłosny z komplementami, w końcu znajdziesz swojego wielbiciela i razem będziecie się dobrze bawić.

Skorpion(24.10-22.11)

Nie skupiaj się na wadach tylko na zaletach swojego ukochanego. Nie rób mu żadnych wyrzutów, bo gdy będziesz tak postępować prędzej czy później z Tobą zerwie.

Strzelec(23.11-21.12)

W Twoim śnie pojawi się chłopak, którego bardzo dobrze znasz, zauroczy Cię i w końcu będziecie żyć szczęśliwie.

Koziorożec(22.12-20.01)

Na lekcjach muzyki okaże się, że masz niebiański głos. Przyjaciele będą się cieszyć razem z Tobą.

Wodnik(21.01-19.02)

Staraj nie rozpraszać się myślami o tym, co będzie po lekcjach, bo gdy będziesz o tym myślała, nie zauważysz, co było na zajęciach.

Ryby(20.02-20.03)

Nie wierz w plotki! Ktoś będzie chciał odebrać Ci przyjaciela, więc nie wierz w to, co usłyszysz.

Baran(21.03-20.04)

Nauczyciel języka polskiego zapowie sprawdzian, lepiej weź się ostro do nauki, jeżeli chcesz dostać dobrą ocenę.

Byk(21.04-21.05)

Wiersze i piosenki dla Twojej drugiej połówki to w końcu Twoja pasja, a zrobisz tym też duże wrażenie.

Materiał zebrała: Kinga Syrkiewicz, kl.4a

TROPAMI EPOKI LODOWCOWEJ

osiągał 3 m wysokości, ważył do 8 ton. Czy wiecie, że kiedyś sądzono, że

mamuty i mastodonty.

Pewnie większość z Was oglądała „Epokę Lodowcową”, ale kim naprawdę byli jej bohaterowie? Maniek i Ela byli mamutami włochatymi. Włochaty był wizytówką epoki lodowcowej. Włochaty był wizerunkiem epoki lodowcowej. Żył w zimnym klimacie, był ogromnymi zwierzętami ryjącymi w ziemi i, że przez przypadek przebiły się na powierzchnię. Wyjaśniano wyschnięty stan zмумifikowanych szczątków tych zwierząt. Diego był smilodonom. Często mówi się o nim „tygrys szablozębny”, choć nie jest blisko spokrewniony z tygrysami. Jego kły miały długość aż 17 cm. Był mięsożerny. Potrafił zadać cios kłami, pod kątem 120 stopni. Znaczenie jego nazwy to „zab jak nóż”. Jego kończyny były bardzo mocne, potrafił nimi powalić zwierzęta tak duże jak bizona, łosie, jelenie,

i lubi „Epokę bohaterek?”

Mamut To krewny roślinożerny, mamuty były ginęły, kiedy

Tak

Sid był małym leniwcem naziemnym. Ale w tamtych czasach żył też leniwiec gigant, nazywał się megatherium. Był jednym z największych ssaków żyjących na Ziemi. Kiedy stawał na tylnych kończynach, był zapewne dwukrotnie wyższy od dzisiejszych słoni afrykańskich. Jego nazwa megatherium znaczy „wielkie z wierzę”. Opracował Adam Kędziora, kl.6c

Z MODĄ ZA DAM BRAT- JAKI STRÓJ WYBRAĆ NA JESIEŃ 2013 ROKU, ABY SPROSTAĆ MODZIE I WYGODZIE?

Aby poradzić Wam coś w sprawie strojów na jesień 2013 roku, sięgnęłam najpierw do internetu. Dowiedziałam się z niego, że tej jesieni w modzie dominują następujące ciepłe kolory : brązy, zielenie pomarańcze, ale także różne odcienie szarości, czerwień i o dziwo: róż.

Te kolory projektanci Paprocki i Polska, Dom Arkadius, Maciej Zień. przy zakupie sobie stroju oprócz

polecają najwięksi i styliści Polski: Brzozowski, Moda Mody Telimena, Xymena Zaniewska i Pomyślałam też, że lub komponowaniu jesienno, warto najnowszych trendów

w modzie ustalonych przez stylistów, uwzględnić to, aby był on funkcjonalny i wygodny. W końcu 5 dni w tygodniu spędzamy w szkole. Ze względu na to, trzeba pomyśleć o tym,

aby strój był nie tylko modny, ale żeby nie krępował naszych ruchów. Polecam na jesień takie stroje, jak jeansy- rurki w kolorze ciemny granat i na przykład, aby ożywić ten strój, różowy lub zielony t-shirt . Uwaga! Kolor zielony nie jest, jak zauważyłam, zbyt doceniany w naszej szkole. Polecam go Waszej uwadze. Może być taki zestaw: spódnica w szkocką kratkę czarno-czerwoną (dość kolorową - ożywi Was dziewczyny), a do tego t- Shiftz długim rękawem (koniecznie w jednym kolorze, np: popielaty lub szary). Przedstawiam Wam kilka propozycji strojów na jesień 2013 roku, które według mnie zasługują na uwagę. Myślę też, że warto kupować rozpinane sweterki i bluzy. Łatwo i szybko się je zdejmują, gdy np: jest za gorąco. Jeśli chodzi o kurtki, to warto wybierać te z kapturem. Nie potrzeba parasola. Gdy ktoś nie lubi tradycyjnych czapek, znalazłam w internecie ciekawą ofertę w postaci szaliko-kaptura. Przedstawiam Wam jego zdjęcie. Niezależnie jednak od tych propozycji, w sprawach stroju trzeba kierować się nie tylko i nie zawsze ustalonymi przez największych stylistów, trendami, ale przede wszystkim swoim gustem, intuicją i ewentualnie nastrojem. Pamiętajcie też o starym przysłowiu: „Nie szata zdoła człowieka, lecz człowiek szatę”. Oznacza ono, według mnie, że strój ma być dodatkiem do nas samych, ma podkreślać nasze walory i dobre cechy, takie jak: koleżeństwo, umiejętność niesienia pomocy innym, tolerancję i uprzejmość w kontaktach z innymi.

autor: Nina Halicka, kl.4d

CIEKAWOSTKI - CZY WIECIE, ŻE...???

NAJMNIJSZA RYBA Na Sumatrze w Indonezji została odkryta najmniejsza ryba świata. Nadano jej nazwę Paedocypris progenetica. To maleństwo należy do rodziny karpki i mierzy tylko 7,9 mm. Jest tym samym najmniejszym kręgowcem świata. Bije rekord ryby uważanej do niedawna za najmniejszą – Schindleria brevipinguis, która mierzyła 8,6 mm. *Źródło: Nie do wiary. Fascynujące rekordy świata, s. 32*

NAJWIĘKSZY OBIEKT W UKŁADZIE SŁONECZNYM Największym obiektem jest oczywiście Słońce, które znajduje się w centrum układu słonecznego. Wytwarza energię potrzebną do istnienia życia na ziemi. Słońce jest 110 razy większe od Ziemi, a jego średnica to aż 1 392 140 km. *Źródło: Jan Payne, Najlepsza książka na świecie, s. 247*

NAJWYŻSZY CZŁOWIEK W HISTORII Najwyższym człowiekiem wszech czasów był Robert Pershing Wadlow, który urodził się 22 lutego 1918 roku w Stanach Zjednoczonych. W wyniku choroby wpływającej na funkcjonowanie jego przysadki mózgowej, czyli gruczołu wytwarzającego hormon wzrostu, rósł bez przerwy aż do swojej śmierci. Ostatecznie mierzył aż 2,72 m. *Źródło: Jan Payne, Najlepsza książka na świecie, s. 13*

Materiał opracowała: Marysia Odzimkowska, kl.4a

NASI IDOLE - RONALDO

Cristiano Ronaldo dos Santos Aveiro - portugalski piłkarz, grający na skrzydłowym bądź napastnika, zawodnik Realu Madryt i reprezentacji Portugalii. Cristiano urodził się w Funchal w dzielnicy Santo António na portugalskiej Madera. Jest synem Jose Dinis Aveiro i Marii Dolores dos Santos. Ma starszego dwie starsze siostry Elma i Liliana Cátia. Klubową karierę Ronaldo rozpoczął w w klubie CF Andorinha. W wieku interesowały się nim dwa największe kluby z Maritmioid CD Nacional, ale ostatecznie trafił do Nacionalu, gdzie grał do 2001 przeniósł się do Sportingu Lizbona. W czasie mistrzostw Europy do lat 17 był przez Liverpool i Juventus, lecz przeszedł do Manchesteru United. Razem z zdobyli mistrzostwo Anglii w sezonie 2006/2007 oraz 2007/2008, również w 2007/2008 wraz ze swoją drużyną zdobył Puchar Europy. Po tym meczu został najlepszym piłkarzem Ligi Mistrzów w 2007/2008. W czerwcu 2009 Manchester United zgodził się na sprzedaż Cristiano do Realu Madryt. Od 26 czerwca Ronaldo został oficjalnie piłkarzem hiszpańskiego klubu. W reprezentacji Portugalii zadebiutował 20 sierpnia 2003 roku w meczu z Kazachstanem. W finałach Euro 2004 w Portugalii strzelił 2 gole. Dostał także powołanie na MŚ 2006 w Niemczech, gdzie w meczu z Iranem strzelił jednego gola z rzutu karnego. Po odejściu z drużyny kapitana Luisa Figo, Cristiano kilka razy zastępował go w tej funkcji. Obecnie jest wiodącą postacią w swojej drużynie narodowej. Teraz jest jej pierwszym, podstawowym kapitanem, a także z siedmioma golami był jej najlepszym strzelcem w eliminacjach

pozycji Portugalii. W wieku 8 lat, Madera: CS roku, a później obserwowany drużyną wybraną jako

do EURO 2008 w Austrii i Szwajcarii. Na MŚ 2010 strzelił gola w meczu grupowym przeciwko reprezentacji Korei Północnej. Na Euro 2012 zdobył dwa gole w fazie grupowej przeciwko Holandii i bramkę w meczu ćwierćfinałowym przeciwko Czechom dającą awans do półfinału gdzie ulegli Hiszpanom w rzutach karnych. *opracował Dominik Urbanowski, kl.6c*

Biografia Lionela Andresa Messiego

Uchodzi za nowego mesjasza argentyńskiego futbolu. Ma świetną technikę, umiejętność trafnej oceny sytuacji, a przy tym strzeleckiego "nosa". W wieku siedemnastu lat, dziesięciu miesięcy i siedmiu dni został najmłodszym ligowym snajperem w historii Barcelony. Dwa miesiące później, w lipcu 2005 roku, jako najlepszy zawodnik i strzelec turnieju poprowadził młodzieżową reprezentację Argentyny U20 do tytułu mistrza świata.

Na MŚ 2006 lewonożny Messi ustalił wynik z Serbią i Czarnogórą na 6:0.

Data urodzenia: 24 czerwca 1987 r.
Miejsce urodzenia: Argentyna
Kluby: FCBarcelona
Uczestnik MŚ: 2006, 2010

Wasza twórczość:

Marysia Odzimekowska, kl.4a- „Patyczak i Zawijas”, „Dziwny plik”

W ukrytej miejscowości Tworkowo, zamieszkaną przez różne ludziki, mieszkały dwie wesole postaci: Patyczak i Zawijas. Pewnego dnia Zawijas kupił sobie nowy telefon. Pokazał go Patyczakowi, kiedy ten robił lemoniadę do obiadu. Nagle Zawijas upuścił sprzęt do napoju. Poszedł do łazienki, żeby wylać z telefonu wodę, która się tam znalazła. Stwierdził, że najwięcej jest jej w karcie pamięci. Kiedy skończył wylewać, w telefonie pojawił się plik o nazwie „water”. Gdy Zawijas go otworzył, żeby sprawdzić co to, na ekranie pokazała się woda. Ludzik wpadł na pomysł, żeby dla żartu wystać to Patyczakowi. Niestety nie zauważył, że nad joystickiem nie jest napisane „wyślij”, tylko „prysnij”. Gdy Zawijas nacisnął joystick, telefon opryskał go strumieniem wody. Stracił wówczas ochotę na robienie dowcipów i od razu to usunął, obiecując sobie w duchu, że będzie wszystko czytał bardzo dokładnie. Koniec

ZIELONY PATROL MELDUJE... WALORY PRZYRODNICZO – KULTUROWE SUCHEDNIOWSKO – OBLĘGORSKIEGO PARKU KRAJOBRAZOWEGO.

W dniu 4 października 2013 roku uczniowie klasy V b i VI e uczestniczyli w wycieczce przyrodniczej po Suchedniowsko – Oblęgorskim Parku Krajobrazowym. Naszym przewodnikiem była Pani Magdalena Bieniek Michalak z Zespołu Świętokrzyskich i Nadnidziańskich Parków Krajobrazowych. Naszą wędrówkę rozpoczęliśmy od miejscowości Kuźniaki, gdzie zaczyna się czerwony szlak turystyczny im. długości 94 km . Szliśmy trasą KUŹNIAKI > HUCISKO, która biegnie zatrzymaliśmy się przy Kapliczce Św. gdzie przybывают liczni pielgrzymi, historyczny i osobliwość natury. wysokości 395 m n. p .m. Olbrzymie tworzą szczyt z najokazalszych znajduje się Rozalii. Następnym punktem na zwiedzanie pomnika przyrody w Zagnańsku, który jest jednym z i najbardziej znanym. Natomiast w miejscowości Samsonów zwiedziliśmy ruiny wielkiego pieca hutniczego, wybudowanego z inicjatywy Stanisława Staszica na terenie STAROPOLSKIEGO ZAGŁĘBIA PRZEMYSŁOWEGO. Ostatnim etapem naszej wędrówki po SUCHEDNIOWSKO – OBLĘGORSKIM PARKU KRAJOBRAZOWYM było zawitanie do najbardziej znanego kamieniołomu na świecie : KAMIENIOŁOMU ZACHEŁMIE, gdzie został utworzony REZERWA T GEOLOGICZNY ZACHEŁMIE. Tu właśnie w latach 2002 do 2008 dokonano największego odkrycia paleontologicznego: tropy TETRAPODA, najstarszego zwierzęcia lądowego sprzed 395 000000 lat - środkowo dewońskie. Tego odkrycia dokonali dwaj naukowcy: Grzegorz Niedźwiecki i Piotr Szrek oraz szwedzki paleontolog Pier Ahlberg.

Edmunda Massalskiego ścieżki przyrodniczo – leśnej przez Górę Perzową. Tu Rozalii. Jest to miejsce kultu, a także ciekawy zabytek Perzowa Góra wznosi się na bloki czerwonego piaskowca tej góry, a w jednym Kapliczka z obrazem Św. trasie naszej wycieczki było ożywionej DĘBU BARTKA najstarszych drzew w Polsce

BYLIŚMY NA ŚCIEŻCE PRZYRODNICZEJ „SUFRAGANIEC” .W dniu 25 września 2013 roku członkowie Ligi

Ochrony Przyrody z klasy IV b i IV d uczestniczyli w zajęciach na ŚCIEŻCE PRZYRODNICZO – DYDAKTYCZNEJ „SUFRAGANIEC”. Zajęcia poprowadziła z naszymi uczniami pani mgr Monika Juda z Nadleśnictwa - Kielce. Ścieżka zlokalizowana jest w Leśnictwie Gruchawka, w bezpośrednim sąsiedztwie rezerwatu przyrody „SUFRAGANIEC”. Ma ona kształt pętli długości około 3 km, a czas przejścia wynosi około 1,5 godziny. Zajęcia na ścieżce pozwalają nam obserwować przyrodę. Są źródłem informacji o życiu lasu i pracy leśników. Dostarczają nam wiedzy o fazach rozwoju drzewostanu . Pozwalają poznać różnorodność i złożoność ekosystemu jakim jest las. Ścieżka składa się z XIV przystanków. Na każdym przystanku znajduje się tablica poglądowa z dokładnym opisem tematyki leśnej. Idąc trasą ścieżki zatrzymywaliśmy magister zapoznawała początku ścieżki z poradnikiem przypomina o zasadach terenie całego lasu. Na piętrowy lasu, drzewa, w jaki sposób Dowiedzieliśmy się, że posiada doskonałe drewniane są przyjazne zanieczyszczają środowiska. Na trasie ścieżki mieliśmy możliwość obserwować źródło wody oraz dolinę rzeki Sufraganiec z jej wysokimi i stromymi zboczami. Po zakończeniu części dydaktycznej zajęć dotarliśmy do drewnianej wiaty, gdzie obok paliło się ognisko przy którym piekliśmy kiełbaski. Po skonsumowaniu pieczonych kiełbasek przyszedł czas na wypoczynek czynny na łonie natury. Po czym zakończyliśmy zajęcia i udaliśmy się w drogę powrotną do szkoły.

się na każdym przystanku, gdzie Pani nas szczegółowo z problematyką leśną. Na zapoznaliśmy się wzorowego wędrownika, który zachowania się nie tylko na ścieżce, ale na kolejnych przystankach poznaliśmy układ gospodarkę łowiecką, jak rozpoznawać zwierzęta zaznaczają swoją obecność. drewno jest doskonałym produktem, gdyż właściwości techniczne. Wyroby dla człowieka, a odpady nie

Z wizytą w Centrum Geoedukacji

W Centrum Geoedukacji istnieje Klub Miłośników Geologii, w którym można wcielić się w rolę szlifera skał i minerałów oraz przy pomocy prostych narzędzi wydobyć „piękno zakłęte w kamieniu”. Dowiadujemy się jak powstają skały i minerały i jak niezwykle informacje możemy z nich wyczytać. Zajęcia te prowadzi Pani Barbara Jędrzychowska i Pan Jerzy Jędrzychowski.

Wywiad z panem Jerzym Jędrzychowskim z Centrum Geoedukacji w Kielcach

1. Jaki jest Pana zawód?

-Jestem geologiem.

2. Jaki jest Pana ulubiony kamień?

-Mój ulubiony kamień to krzemień pasiasty.

3. Jakie książki Pan napisał?

-Napisałem pięć książek : „Opowiadanie o drewnianym kamieniu” , „Świętokrzyski raj geologiczny” , „Kamienie z kieleckiego podwórka” , „Góry świętokrzyskie kraina tetrapoda” , „Skały

i minerały regionu świętokrzyskiego”.

4. Czy robi Pan z kamieni biżuterię?

-Nie ,ale robię kamienie do biżuterii.

5. Kiedy i gdzie znalazł Pan najcenniejszy okaz swojej kolekcji?

-W 1973 roku we Włoszczowicach znalazłem drewno skrzemieniałe.

6. Czy lubi Pan pracę z dziećmi?

-Bardzo lubię.

7. Od ilu lat fascynuje się Pan kamieniami?

-Od 1962 roku, miałem wtedy 11lat.

8. Jakie jest Pana marzenie?

-Chciałbym założyć własne muzeum geologiczne.

Serdecznie dziękujemy za rozmowę i pozdrawiamy Pana. ROZMOWĘ PRZEPROWADZIŁ :Adam Kędzióra i Kuba Klimontowicz, kl.6c.

BYLIŚMY NA ŚCIEŻCE PRZYRODNICZEJ „SUFRAGANIEC”. W dniu 25 września 2013 roku członkowie Ligi Ochrony Przyrody z klasy IV b i IV d uczestniczyli w zajęciach na ŚCIEŻCE PRZYRODNICZO – DYDAKTYCZNEJ „SUFRAGANIEC”. Zajęcia poprowadziła z naszymi uczniami pani mgr Monika Juda z Nadleśnictwa - Kielce. Ścieżka zlokalizowana jest w Leśnictwie Gruchawka, w bezpośrednim sąsiedztwie rezerwatu przyrody „SUFRAGANIEC”. Ma ona kształt pętli długości około 3 km, a czas przejścia wynosi około 1,5 godziny. Zajęcia na ścieżce pozwalają nam obserwować przyrodę. Są źródłem informacji o życiu lasu i pracy leśników. Dostarczają nam wiedzy o fazach rozwoju drzewostanu . Pozwalają poznać różnorodność i złożoność ekosystemu jakim jest las. Ścieżka składa się z XIV przystanków. Na każdym przystanku znajduje się tablica poglądowa z dokładnym opisem tematyki leśnej. Idąc trasą ścieżki zatrzymywaliśmy się na każdym przystanku, gdzie Pani magister zapoznawała nas szczegółowo z problematyką ścieżki zapoznaliśmy się z wzorowego wędrownika, który o zasadach zachowania się nie tylko terenie całego lasu. Na kolejnych poznaliśmy układ piętrowy lasu, łowiecką, jak rozpoznawać drzewa, w zwierzęta zaznaczają swoją obecność. że drewno jest doskonałym posiada doskonałe właściwości drewniane są przyjazne dla nie zanieczyszczają środowiska. Na mieliśmy możliwość obserwować dolinę rzeki Sufraganiec z jej i stromymi zboczami. Po dydaktycznej zajęć dotarliśmy do gdzie obok paliło się ognisko przy kiełbaski. Po skonsumowaniu pieczonych kiełbasek przyszedł czas na wypoczynek czynny na łonie natury. Po czym zakończyliśmy zajęcia i udaliśmy się w drogę powrotną do szkoły.

Na początku poradnikiem przypomina na ścieżce, ale na przystankach gospodarke jaki sposób Dowiedzieliśmy się, produktem, gdyż techniczne. Wyroby człowieka, a odpady trasie ścieżki źródło wody oraz wysokimi zakończeniu części drewnianej wiaty, którym piekliśmy

XIV PIELGRZYMKOWY RAJD ŚWIĘTOKRZYSKI.

Nasi uczniowie uczestniczyli w XIV RAJDZIE PIELGRZYMKOWYM NA ŚWIĘTY KRZYŻ. 28 WRZEŚNIA 2013 ROKU

pięknego jesiennego dnia grupa uczniów z naszej szkoły wraz z opiekunami uczestniczyła w XIV PIELGRZYMKOWYM RAJDZIE ŚWIĘTOKRZYSKIM na ŚWIĘTY KRZYŻ. Cele Rajdu to

* Pokłon Relikwiom Krzyża Świętego.

* Czczenie 57 lat Koła przewodników Świętokrzyskich PTTK w Kielcach.

* Uczczenie 77 lat obecności Misjonarzy Oblatów Najświętszej i Niepokalanej panny Maryi na Świętym Krzyżu.* Uczczenie 150 rocznicy Powstania Styczniowego. W TYM ROKU WYBRALIŚMY JESZCZE DŁUŻSZĄ TRASĘ DO PRZEJŚCIA NIŻ W ROKU

UBIEGŁYM, a mianowicie 15 kilometrową trasę RUDNĄ. Spotkanie uczestników odbyło się przed kościołem parafialnym w ŁAGOWIE. Trasa wiodła przez Jaskinię Zbójcejką > Płucki > Wał Małacetoński > Kobylą Górę > Trzciankę i Święty Krzyż. Nasz Rajd trwał około 5 godzin. Przed godziną 14.00 dotarliśmy do celu naszej pielgrzymki przed ołtarz polowy na ŚWIĘTYM KRZYŻU. Gdzie o godzinie 15.00 została odprawiona MSZA ŚWIĘTA KONCELEBROWANA Z UDZIAŁEM 3 BISKUPÓW pod przewodnictwem BISKUPA KIELECKIEGO KAZIMIERZA RYCZANA. Msza Święta odprawiona została w intencji Ojczyzny oraz uczestników Rajdu i ich rodzin. W RAJDZIE uczestniczyła rekordowa liczba turystów, bo około 6000 osób. Pełni niesamowitych przeżyć

i wrażeń duchowych powróciliśmy do naszych domów z nadzieją, że za rok tu znów się spotkamy na jubileuszowym **XV PIELGRZYMKOWYM RAJDZIE ŚWIĘTOKRZYSKIM**. Nasza szkoła brała udział w tym Rajdzie już po raz piąty

SPRZĄTANIE ŚWIATA – POLSKA 2013”.

W dniu 27 września 2013 roku uczestniczyliśmy w ekologicznej akcji pt. : „DBAMY I MAMY” w związku ze „SPRZĄTANIEM ŚWIATA – POLSKA 2013”. Głównym organizatorem i sponsorem tej ekologicznej akcji był Dyrektor Hipermarketu E* Leclerc – Pan Marcin Zajączkowski. E*Leclerc zapewnił nam do sprzątnięcia worki, rękawiczki i kamizelki. Z naszej szkoły uczestniczyli uczniowie z klasy VI a, VI c i VI e (razem 68 osób). W sprzątnięciu brali również udział uczniowie ze Szkoły Podstawowej nr 34. Współorganizatorem była również Wspólnota Gruntowo – Leśna byłej wsi Czarnów na czele z Prezesem Panem Bogdanem Borsińskim. Uczniowie naszej szkoły sprzątnęli Rezerwat „Karczówkę” oraz trasę nowej ŚCIEŻKI GEOLOGICZNO – KRUSZCOWO – GÓRNICZEJ. Natomiast uczniowie z SP nr 34 sprzątnęli górę Dalnię i Grabinę. bieraliśmy śmieci jednocześnie je segregując. Oddzielnie zbieraliśmy szkło (oprócz stłuczek), oddzielnie plastik, a jeszcze do innych worków papier (makulaturę). W rezerwacie Karczówka najwięcej było porzucanych butelek szklanych i to szczególnie wzdłuż szlaku turystycznego czerwonego. Zebraliśmy wspólnie kilkadziesiąt worków śmieci. Na zakończenie akcji odbyło się integracyjne ognisko połączone z pieczeniem kiełbasek. Każdy z uczestników tej ekologicznej akcji pt. : „DBAMY I MAMY” otrzymał upominek. Mimo, że w tym dniu pogoda nie była sprzyjająca to jednak organizatorzy osiągnęli zamierzone cele i efekty naszej pracy są znamienite. W ramach „Sprzątnięcia Świata” zorganizowaliśmy w naszej szkole zbiórkę surowców wtórnych. Włączyło się w nią 123 uczniów.

**WYDARZENIA SZKOLNE
W FOTOGRAFICZNYM SKRÓCIE...**

**Dzień Edukacji Narodowej pod hasłem
„Kocham cię szkoło”...**

Samorząd szkolny w pełnej krasie.... 😊

Pani Wojewoda rozmawia z dziećmi o bezpieczeństwie

HUMOR

Przychodzi Jaś ze szkoły do domu i mówi: Dostałem 6!
Sytuacja powtarza się kilkakrotnie. Mama mówi do taty: Trzeba kupić wykrywacz kłamstw! Ojciec zgadza się.
Następnego dnia Jaś przychodzi do domu i mówi: Dostałem 6! BZZZ, 5! BZZZ, 4! BZZZ, 3... BZZZ, 2... BZZZ, 1. wykrywacz kłamstw milczy. Mama mówi: Jasiu, jak ja chodziłam do szkoły dostawałam same 6! BZZZ Tata mówi: A jak ja chodziłem do szkoły... BZZZ

Hania pyta mamę: Czy mogę pooglądać telewizor? Mama odpowiada: Tak, tylko go nie włączaj!

Ile marchewek zje króliczek na pusty żołądek?
Jedną, bo druga nie będzie na pusty żołądek!

Na klasówce- Pierwszak do pierwszaka: Co napisałeś w zadaniu $2+2=?$ Drugi pierwszak mówi: Nie powiem ci, bo ściągniesz! Pierwszy pierwszak odpowiada: Dzięki!!! Zaczyna pisać „Nie powiem ci, bo ściągniesz!”

Idzie miś przez las. Spotyka wróżkę, która mówi: Spełnię twoje 2 życzenia. Miś mówi: Wbij nóż w drzewo, tak aby nikt go nie mógł wyciągnąć. Wróżka wykonuje polecenie. A miś mówi: A teraz go wyciągnij!

Ile nóg ma pies?

8: 2 z prawej, 2 z lewej 2 z przodu i 2 z tyłu!

Kasia Majsterkiewicz klasa 4 „a”

KĄCIK ŁASUCHA ☺

Gofry z bitą śmietaną, owocami i sosem truskawkowym

Ciasto na gofry: • 160 g mąki • 1,5 łyżki drobnego cukru • szczypta soli • 50 g stopionego masła • 2 jajka • 270 ml mleka
Dodatki: cukier puder, bita śmietana, truskawki, borówki, maliny lub jagody, sos truskawkowy
Wykonanie:

Mąkę przesiać do miski, dodać cukier, sól, stopione masło, żółtka oraz 1/3 ilości mleka. Składniki wymieszać różgą na gładką masę, dolewając stopniowo resztę mleka. Ciasto odstawić na 10 minut. W międzyczasie rozgrzać gofrownicę na maksymalną moc. Białka ubić ze szczyptą soli na sztywną pianę, wymieszać ją delikatnie z ciastem. Gofry piec przez około 5 - 7 minut, nakładając niewielką ilość ciasta. W połowie czasu pieczenia gofrownicę lekko uchylić na 3 sekundy. Przed każdym kolejnym gofrem gofrownicę ponownie rozgrzać do maksymalnej temperatury. Gofry studzić na metalowej kratce, ale najlepsze (chrupiące) są zaraz po upieczeniu. Posypać cukrem pudrem, posmarować bitą śmietaną, ułożyć owoce i polać sosem truskawkowym.

Jajecznica z pieczarkami na grzankach Składniki dla 2 osób: • 4 jajka • 4 łyżki masła (do jajek i pieczarek) • 1 łyżka oleju roślinnego • 2 filiżanki małych pieczarek • sól morska i świeżo zmielony czarny pieprz • 4 kromki opieczonych w tosterze grzanek z bagietki • 2 łyżki posiekanej natki pietruszki

Wykonanie: * Przygotować dwie nieduże patelnie. Pierwszą rozgrzać i wlać olej oraz dodać 2 łyżki masła, rozpuścić. Wrzucić umyte i osuszone pieczarki i smażyć kilka minut, ładnie rumieniąc z każdej strony. Doprawić solą i pieprzem. * W międzyczasie opiec w tosterze grzanki, posmarować je masłem i ułożyć na dwóch talerzach. * Rozgrzać drugą patelnię i rozpuścić na niej 2 łyżki masła, wbić jajka i doprawić solą. Smażyć szybko, robiąc tylko 4-5 ósemek. Jak tylko białka się zetną, zdjąć z patelni i ułożyć na 1 z przygotowanych grzanek. Na drugiej grzance ułożyć pieczarki. Posypać pieprzem i natką pietruszki. Dzięki dodaniu łyżki oleju do smażonych na maśle pieczarek masło nie przypali się, a pieczarki ładnie się zarumienią. Pieczarki solimy pod koniec smażenia, wtedy nie ściemnieją. Jajecznice smażyć oddzielnie, na drugiej patelni, na maśle. Jajka nie powinny być za bardzo ścięte i przesuszone. Lubię też gdy jajecznica jest usmażona w większych kawałkach. Aby uzyskać taki efekt jajecznice smażyć bardzo szybko. Wbijam jajka na patelnię i na średnim ogniu smażyć je przez kilkanaście sekund, łyżką drewnianą robię tylko 4 - 5 ósemek. Jak tylko całe białko się zetnie (ale żółtko będzie jeszcze dość miękkie) od razu zdejmuję jajecznice z patelni.

SMACZNEGO!!! przepisy dla Was zebrała- Martyna Trojan, 6c

Quiz ....

Z którym zwierzakiem będziesz się czuł/a najlepiej?

1. Co lubisz robić w wolnej chwili?

- ★ spędzać czas na dworze i ćwiczyć,
- ♥ oglądać TV, grać na komputerze i czytać,
- oglądać ładne rzeczy i rysunki.

2. W jakim stroju czujesz się najlepiej?

- ♥ w ładnym, ale wygodnym,
- ★ nie musi być ładny, ale musi dać się w nim biegać,
- w pięknym, niekoniecznie wygodnym.

3. Co ci się najbardziej podoba w zwierzętach?

- są piękne,
- ★ można z nimi spędzać czas na dworze,
- ♥ można je przytulić i pogłaskać.

Twój zwierzak powinien być:

- 4. ★ przyjacielski, który lubi aktywnie spędzać czas,
- ♥ niezależny domator,
- ładny, niepotrzebujący dużej opieki.

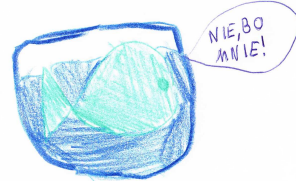
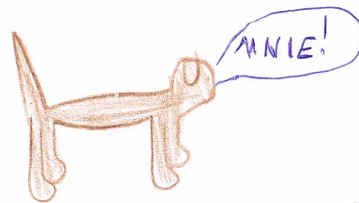
Twoje ulubione drapieżne zwierzę to:

- ♥ puma,
- pirania,

★ wilk. *Jeśli masz najwięcej ♥ - twoim najlepszym przyjacielem byłby kot.*

Jeśli masz najwięcej ★ - najlepiej byś się czuł/a w towarzystwie psa.

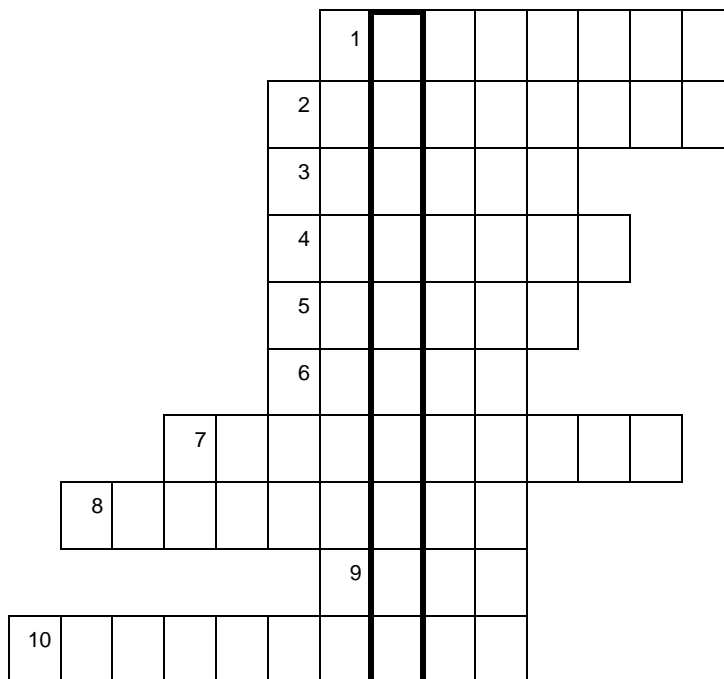
Jeśli masz najwięcej ♣ - twoim pupilkim byłaby rybka.

o pracowała + Katarzyna Majsterkiewicz 4

KRZYŻÓWKA

1. Owoc drzewa ukryty w kolczastej skorupce.
2. Rosną na dębie, w małych czapczkach.
3. Inaczej ziemia.
4. Ptak, który odlatuje jesienią do ciepłych krajów.
5. Gąska, rydz, pieczarka.
6. Otula pień drzewa.
7. Leśny rudzielec.
8. Odmiana kapusty.
9. Roślina oleista.
10. Czerwone korale na gałęziach trzyma.
11. Latem na drzewie były zielone, teraz na ziemi leżą czerwone.
12. Warstwa lasu.
13. Tak ten miesiąc się nazywa, w którym szkoła się zaczyna.
14. Raz złota, raz pełna błota.

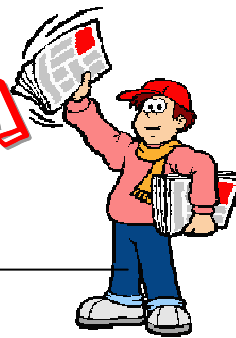

AUTORZY: Igor Banaś, Kinga Kozieł, Alicja Pawłowska, kl. 4a

DWUDZIESTKA PIĄTKA

GAZETKA SAMORZĄDU SZKOLNEGO

W PRZYRODZIE ZNÓW JESIEN, A U NAS NOWY ROK SZKOLNY 2013/2014 ☺ ☺

W NOWYM NUMERZE GAZETKI SAMORZĄDU SZKOLNEGO PRZECZYTACIE:

WASZE WIERSZE,
KĄCIK SPORTOWY,
PRZEPISY,
RECENZJE,
WSPOMNIENIA Z WYCIECZEK
HUMOR I ROZRYWKĘ ..

JESIENNY KĄCIK POETYCKI ...

Jesienny spacer

Lubię jesień i jej kolory:
złoty, czerwony oraz brązowy.
Liście spadają z drzew,
kończy się ptaków śpiew.

Choć często pada,
Choć często plucha,
choć na dworze
zimno i dmucha,

ja się uśmiecham
i z dobrym humorem
idę na spacer
pod parasolem!

KASIA MAJSTERKIEWICZ, KL4A

JESIEŃ

Kolorowe drzewa liście już zrzucają,
dzieci idąc do szkoły, kasztany zbierają.
W sadach pełno śliwek
i smacznych jabłuszek
i każdy na pewno polubi smak gruszek.
Jesień do nas zawitała,
w piękne kolory wystrojona cała.

Mateusz Pańtak, kl. 4a

Polska jesień

Idzie jesień, żółkną liście,
kłaniamy się zwiędłym kwiatom,
przyjdzie zima, potem wiosna
powitamy znowu lato.
Wre robota w polu, w sadzie,
przyszedł czas zbierania plonów:
gruszek, jabłek, ziemniaków i czerwonych
pomidorów.
Piękna nasza złota jesień,
piękna, bo to jesień polska.
Tumanami liści spowita,
naturalna, jakże swojska.

Mateusz Urbanowski, klasa 4 „a”

Kiedy nadchodzi jesień...

Kiedy nadchodzi jesień, łatwo to poznać:
żółkną i czerwienią się liście,
wiewiórka z jeżem pod ławeczką w parku
spotyka się co dzień.
Dzieci już od rana biegają po dworze,
bawią się w liściach, które spadły z drzewa.
Mama krzyczy do ciebie: to już nie jest lato,
ubierz czapkę, szalik, płaszczyk swój zielony,
Biegnij i zagraj z jesienią w kolory...

Ewa Sańpruch, kl.4d

Z ŻYCIA GWIAZD- TWÓJ HOROSKOP ☺ O MIŁOŚCI I NIE TYLKO...

Bliźnięta(21.05-21.06)

Zakochasz się w chłopaku starszym od siebie. Zauroczy Cię jego dojrzałość oraz to, jak pięknie potrafi mówić o uczuciach.

Rak(22.06-22.07)

Twój ukochany nie zwraca na Ciebie uwagi? Nie siedź w miejscu, gdzie nie ma nikogo i nie bądź obrażona na cały świat. Daj się namówić na zakupy lub słodkości to na pewno poprawi Ci humor, a prędzej czy później on Cię zauważy.

Lew(23.07-23.08)

Twoi przyjaciele bardzo Cię lubią, nie martw się, że Cię opuszczą, nigdy tego nie zrobią

Panna(24.08-22.09)

Nowo poznany chłopak bardzo Cię zauroczy, ale potem okaże się egoistą.

Waga(23.09-23.10)

Kolega z klasy podrzuci Ci liścik miłosny z komplementami, w końcu znajdziesz swojego wielbiciela i razem będziecie się dobrze bawić.

Skorpion(24.10-22.11)

Nie skupiaj się na wadach tylko na zaletach swojego ukochanego. Nie rób mu żadnych wyrzutów, bo gdy będziesz tak postępować prędzej czy później z Tobą zerwie.

Strzelec(23.11-21.12)

W Twoim śnie pojawi się chłopak, którego bardzo dobrze znasz, zauroczy Cię i w końcu będziecie żyć szczęśliwie.

Koziorożec(22.12-20.01)

Na lekcjach muzyki okaże się, że masz niebiański głos. Przyjaciele będą się cieszyć razem z Tobą.

Wodnik(21.01-19.02)

Staraj nie rozpraszać się myślami o tym, co będzie po lekcjach, bo gdy będziesz o tym myślała, nie zauważysz, co było na zajęciach.

Ryby(20.02-20.03)

Nie wierz w plotki! Ktoś będzie chciał odebrać Ci przyjaciela, więc nie wierz w to, co usłyszysz.

Baran(21.03-20.04)

Nauczyciel języka polskiego zapowie sprawdzian, lepiej weź się ostro do nauki, jeżeli chcesz dostać dobrą ocenę.

Byk(21.04-21.05)

Wiersze i piosenki dla Twojej drugiej połówki to w końcu Twoja pasja, a zrobisz tym też duże wrażenie.

Materiał zebrała: Kinga Syrkiewicz, kl.4a

TROPAMI EPOKI LODOWCOWEJ

osiągał 3 m wysokości, ważył do 8 ton. Czy wiecie, że kiedyś sądzono, że

mamuty i mastodonty.

Pewnie większość z Was oglądała „Epokę Lodowcową”, ale kim naprawdę byli jej bohaterowie? Maniek i Ela byli mamutami włochatymi. Włochaty był wizytówką epoki lodowcowej. Włochaty był wizerunkiem epoki lodowcowej. Żył w zimnym klimacie, był ogromnymi zwierzętami ryjącymi w ziemi i, że przez przypadek przebiły się na powierzchnię. Wyjaśniano wyschnięty stan szczątków tych zwierząt. Diego był smilodonom. Często mówi się o nim „tygrys szablozębny”, choć nie jest blisko spokrewniony z tygrysami. Jego kły miały długość aż 17 cm. Był mięsożerny. Potrafił zadać cios kłami, pod kątem 120 stopni. Znaczenie jego nazwy to „zab jak nóż”. Jego kończyny były bardzo mocne, potrafił nimi powalić zwierzęta tak duże jak bizona, łosie, jelenie,

i lubi „Epokę bohaterek?”

Mamut

To krewny

roślinożerny,

mamuty były

ginęły, kiedy

Tak

Był

Był

Był

Był

Był

Sid był małym leniwcem naziemnym. Ale w tamtych czasach żył też leniwiec gigant, nazywał się megatherium. Był jednym z największych ssaków żyjących na Ziemi. Kiedy stawał na tylnych kończynach, był zapewne dwukrotnie wyższy od dzisiejszych słoni afrykańskich. Jego nazwa megatherium znaczy „wielkie z wierzę”. Opracował Adam Kędziora, kl.6c

Z MODĄ ZA DAM BRAT- JAKI STRÓJ WYBRAĆ NA JESIEŃ 2013 ROKU, ABY SPROSTAĆ MODZIE I WYGODZIE?

Aby poradzić Wam coś w sprawie strojów na jesień 2013 roku, sięgnęłam najpierw do internetu. Dowiedziałam się z niego, że tej jesieni w modzie dominują następujące ciepłe kolory : brązy, zielenie pomarańcze, ale także różne odcienie szarości, czerwień i o dziwo: róż.

Te kolory projektanci Paprocki i Polska, Dom Arkadius, Maciej Zień. przy zakupie sobie stroju oprócz

polecają najwięksi i stylisci Polski: Brzozowski, Moda Mody Telimena, Xymena Zaniewska i Pomyślałam też, że lub komponowaniu jesienno, warto najnowszymi trendów

w modzie ustalonych przez stylistów, uwzględnić to, aby był on funkcjonalny i wygodny. W końcu 5 dni w tygodniu spędzamy w szkole. Ze względu na to, trzeba pomyśleć o tym,

aby strój był nie tylko modny, ale żeby nie krępował naszych ruchów. Polecam na jesień takie stroje, jak jeansy- rurki w kolorze ciemny granat i na przykład, aby ożywić ten strój, różowy lub zielony t-shirt . Uwaga! Kolor zielony nie jest, jak zauważyłam, zbyt doceniany w naszej szkole. Polecam go Waszej uwadze. Może być taki zestaw: spódnica w szkocką kratkę czarno-czerwoną (dość kolorową - ożywi Was dziewczyny), a do tego t- Shiftz długim rękawem (koniecznie w jednym kolorze, np: popielaty lub szary). Przedstawiam Wam kilka propozycji strojów na jesień 2013 roku, które według mnie zasługują na uwagę. Myślę też, że warto kupować rozpinane sweterki i bluzy. Łatwo i szybko się je zdejmują, gdy np: jest za gorąco. Jeśli chodzi o kurtki, to warto wybierać te z kapturem. Nie potrzeba parasola. Gdy ktoś nie lubi tradycyjnych czapek, znalazłam w internecie ciekawą ofertę w postaci szaliko-kaptura. Przedstawiam Wam jego zdjęcie. Niezależnie jednak od tych propozycji, w sprawach stroju trzeba kierować się nie tylko i nie zawsze ustalonymi przez największych stylistów, trendami, ale przede wszystkim swoim gustem, intuicją i ewentualnie nastrojem. Pamiętajcie też o starym przysłowiu: „Nie szata zdoła człowieka, lecz człowiek szatę”. Oznacza ono, według mnie, że strój ma być dodatkiem do nas samych, ma podkreślać nasze walory i dobre cechy, takie jak: koleżeństwo, umiejętność niesienia pomocy innym, tolerancję i uprzejmość w kontaktach z innymi.

autor: Nina Halicka, kl.4d

CIEKAWOSTKI - CZY WIECIE, ŻE...???

NAJMNIJSZA RYBA Na Sumatrze w Indonezji została odkryta najmniejsza ryba świata. Nadano jej nazwę Paedocypris progenetica. To maleństwo należy do rodziny karpki i mierzy tylko 7,9 mm. Jest tym samym najmniejszym kręgowcem świata. Bije rekord ryby uważanej do niedawna za najmniejszą – Schindleria brevipinguis, która mierzyła 8,6 mm. Źródło: *Nie do wiary. Fascynujące rekordy świata*, s. 32

NAJWIĘKSZY OBIEKT W UKŁADZIE SŁONECZNYM Największym obiektem jest oczywiście Słońce, które znajduje się w centrum układu słonecznego. Wytwarza energię potrzebną do istnienia życia na ziemi. Słońce jest 110 razy większe od Ziemi, a jego średnica to aż 1 392 140 km. Źródło: *Jan Payne, Najlepsza książka na świecie*, s. 247

NAJWYŻSZY CZŁOWIEK W HISTORII Najwyższym człowiekiem wszech czasów był Robert Pershing Wadlow, który urodził się 22 lutego 1918 roku w Stanach Zjednoczonych. W wyniku choroby wpływającej na funkcjonowanie jego przysadki mózgowej, czyli gruczołu wytwarzającego hormon wzrostu, rósł bez przerwy aż do swojej śmierci. Ostatecznie mierzył aż 2,72 m. Źródło: *Jan Payne, Najlepsza książka na świecie*, s. 13

Materiał opracowała: Marysia Odzimekowska, kl.4a

NASI IDOLE - RONALDO

Cristiano Ronaldo dos Santos Aveiro - portugalski piłkarz, grający na skrzydłowym bądź napastnika, zawodnik Realu Madryt i reprezentacji Portugalii. Cristiano urodził się w Funchal w dzielnicy Santo António na portugalskiej Madera. Jest synem Jose Dinis Aveiro i Marii Dolores dos Santos. Ma starszego dwie starsze siostry Elma i Liliana Cátia. Klubową karierę Ronaldo rozpoczął w w klubie CF Andorinha. W wieku interesowały się nim dwa największe kluby z Maritmioi CD Nacional, ale ostatecznie trafił do Nacionalu, gdzie grał do 2001 przeniósł się do Sportingu Lizbona. W czasie mistrzostw Europy do lat 17 był przez Liverpool i Juventus, lecz przeszedł do Manchesteru United. Razem z zdobyli mistrzostwo Anglii w sezonie 2006/2007 oraz 2007/2008, również w 2007/2008 wraz ze swoją drużyną zdobył Puchar Europy. Po tym meczu został najlepszym piłkarzem Ligi Mistrzów w 2007/2008. W czerwcu 2009 Manchester United zgodził się na sprzedaż Cristiano do Realu Madryt. Od 26 czerwca Ronaldo został oficjalnie piłkarzem hiszpańskiego klubu. W reprezentacji Portugalii zadebiutował 20 sierpnia 2003 roku w meczu z Kazachstanem. W finałach Euro 2004 w Portugalii strzelił 2 gole. Dostał także powołanie na MŚ 2006 w Niemczech, gdzie w meczu z Iranem strzelił jednego gola z rzutu karnego. Po odejściu z drużyny kapitana Luisa Figo, Cristiano kilka razy zastępował go w tej funkcji. Obecnie jest wiodącą postacią w swojej drużynie narodowej. Teraz jest jej pierwszym, podstawowym kapitanem, a także z siedmioma golami był jej najlepszym strzelcem w eliminacjach

pozycji Portugalii. W wieku 8 lat, Madera: CS roku, a później obserwowany drużyną wybraną jako

do EURO 2008 w Austrii i Szwajcarii. Na MŚ 2010 strzelił gola w meczu grupowym przeciwko reprezentacji Korei Północnej. Na Euro 2012 zdobył dwa gole w fazie grupowej przeciwko Holandii i bramkę w meczu ćwierćfinałowym przeciwko Czechom dającą awans do półfinału gdzie ulegli Hiszpanom w rzutach karnych. opracował Dominik Urbanowski, kl.6c

Biografia Lionela Andresa Messiego

Uchodzi za nowego mesjasza argentyńskiego futbolu. Ma świetną technikę, umiejętność trafnej oceny sytuacji, a przy tym strzeleckiego "nosa". W wieku siedemnastu lat, dziesięciu miesięcy i siedmiu dni został najmłodszym ligowym snajperem w historii Barcelony. Dwa miesiące później, w lipcu 2005 roku, jako najlepszy zawodnik i strzelec turnieju poprowadził młodzieżową reprezentację Argentyny U20 do tytułu mistrza świata.

Na MŚ 2006 lewonożny Messi ustalił wynik z Serbią i Czarnogórą na 6:0.

Data urodzenia: 24 czerwca 1987 r.
Miejsce urodzenia: Argentyna
Kluby: FCBarcelona
Uczestnik MŚ: 2006, 2010

Wasza twórczość:

Marysia Odzimekowska, kl.4a- „Patyczak i Zawijas”, „Dziwny plik”

W ukrytej miejscowości Tworkowo, zamieszkaną przez różne ludziki, mieszkały dwie wesołe postaci: Patyczak i Zawijas. Pewnego dnia Zawijas kupił sobie nowy telefon. Pokazał go Patyczakowi, kiedy ten robił lemoniadę do obiadu. Nagle Zawijas upuścił sprzęt do napoju. Poszedł do łazienki, żeby wylać z telefonu wodę, która się tam znalazła. Stwierdził, że najwięcej jest jej w karcie pamięci. Kiedy skończył wylewać, w telefonie pojawił się plik o nazwie „water”. Gdy Zawijas go otworzył, żeby sprawdzić co to, na ekranie pokazała się woda. Ludzik wpadł na pomysł, żeby dla żartu wystać to Patyczakowi. Niestety nie zauważył, że nad joystickiem nie jest napisane „wyślij”, tylko „prysnij”. Gdy Zawijas nacisnął joystick, telefon opryskał go strumieniem wody. Stracił wówczas ochotę na robienie dowcipów i od razu to usunął, obiecując sobie w duchu, że będzie wszystko czytał bardzo dokładnie. Koniec

ZIELONY PATROL MELDUJE... WALORY PRZYRODNICZO – KULTUROWE SUCHEDNIOWSKO – OBLĘGORSKIEGO PARKU KRAJOBRAZOWEGO.

W dniu 4 października 2013 roku uczniowie klasy V b i VI e uczestniczyli w wycieczce przyrodniczej po Suchedniowsko – Oblęgorskim Parku Krajobrazowym. Naszym przewodnikiem była Pani Magdalena Bieniek Michalak z Zespołu Świętokrzyskich i Nadnidziańskich Parków Krajobrazowych. Naszą wędrówkę rozpoczęliśmy od miejscowości Kuźniaki, gdzie zaczyna się czerwony szlak turystyczny im. długości 94 km . Szliśmy trasą KUŹNIAKI > HUCISKO, która biegnie zatrzymaliśmy się przy Kapliczce Św. gdzie przybывают liczni pielgrzymi, historyczny i osobliwość natury. wysokości 395 m n. p .m. Olbrzymie tworzą szczyt z najokazalszych znajduje się Rozalii. Następnym punktem na zwiedzanie pomnika przyrody w Zagnańsku, który jest jednym z i najbardziej znanym. Natomiast w miejscowości Samsonów zwiedziliśmy ruiny wielkiego pieca hutniczego, wybudowanego z inicjatywy Stanisława Staszica na terenie STAROPOLSKIEGO ZAGŁĘBIA PRZEMYSŁOWEGO. Ostatnim etapem naszej wędrówki po SUCHEDNIOWSKO – OBLĘGORSKIM PARKU KRAJOBRAZOWYM było zawitanie do najbardziej znanego kamieniołomu na świecie : KAMIENIOŁOMU ZACHEŁMIE, gdzie został utworzony REZERWA T GEOLOGICZNY ZACHEŁMIE. Tu właśnie w latach 2002 do 2008 dokonano największego odkrycia paleontologicznego: tropy TETRAPODA, najstarszego zwierzęcia lądowego sprzed 395 000000 lat - środkowo dewońskie. Tego odkrycia dokonali dwaj naukowcy: Grzegorz Niedźwiecki i Piotr Szrek oraz szwedzki paleontolog Pier Ahlberg.

Edmunda Massalskiego ścieżki przyrodniczo – leśnej przez Górę Perzową. Tu Rozalii. Jest to miejsce kultu, a także ciekawy zabytek Perzowa Góra wznosi się na bloki czerwonego piaskowca tej góry, a w jednym Kapliczka z obrazem Św. trasie naszej wycieczki było ożywionej DĘBU BARTKA najstarszych drzew w Polsce

BYLIŚMY NA ŚCIEŻCE PRZYRODNICZEJ „SUFRAGANIEC” .W dniu 25 września 2013 roku członkowie Ligi

Ochrony Przyrody z klasy IV b i IV d uczestniczyli w zajęciach na ŚCIEŻCE PRZYRODNICZO – DYDAKTYCZNEJ „SUFRAGANIEC”. Zajęcia poprowadziła z naszymi uczniami pani mgr Monika Juda z Nadleśnictwa - Kielce. Ścieżka zlokalizowana jest w Leśnictwie Gruchawka, w bezpośrednim sąsiedztwie rezerwatu przyrody „SUFRAGANIEC”. Ma ona kształt pętli długości około 3 km, a czas przejścia wynosi około 1,5 godziny. Zajęcia na ścieżce pozwalają nam obserwować przyrodę. Są źródłem informacji o życiu lasu i pracy leśników. Dostarczają nam wiedzy o fazach rozwoju drzewostanu . Pozwalają poznać różnorodność i złożoność ekosystemu jakim jest las. Ścieżka składa się z XIV przystanków. Na każdym przystanku znajduje się tablica poglądowa z dokładnym opisem tematyki leśnej. Idąc trasą ścieżki zatrzymywaliśmy magister zapoznawała początku ścieżki z poradnikiem przypomina o zasadach terenie całego lasu. Na piętrowy lasu, drzewa, w jaki sposób Dowiedzieliśmy się, że posiada doskonałe drewniane są przyjazne zanieczyszczają środowiska. Na trasie ścieżki mieliśmy możliwość obserwować źródło wody oraz dolinę rzeki Sufraganiec z jej wysokimi i stromymi zboczami. Po zakończeniu części dydaktycznej zajęć dotarliśmy do drewnianej wiaty, gdzie obok paliło się ognisko przy którym piekliśmy kiełbaski. Po skonsumowaniu pieczonych kiełbasek przyszedł czas na wypoczynek czynny na łonie natury. Po czym zakończyliśmy zajęcia i udaliśmy się w drogę powrotną do szkoły.

się na każdym przystanku, gdzie Pani nas szczegółowo z problematyką leśną. Na zapoznaliśmy się wzorowego wędrownika, który zachowania się nie tylko na ścieżce, ale na kolejnych przystankach poznaliśmy układ gospodarkę łowiecką, jak rozpoznawać zwierzęta zaznaczają swoją obecność. drewno jest doskonałym produktem, gdyż właściwości techniczne. Wyroby dla człowieka, a odpady nie

Z wizytą w Centrum Geoedukacji

W Centrum Geoedukacji istnieje Klub Miłośników Geologii, w którym można wcielić się w rolę szlifera skał i minerałów oraz przy pomocy prostych narzędzi wydobyć „piękno zakłęte w kamieniu”. Dowiadujemy się jak powstają skały i minerały i jak niezwykle informacje możemy z nich wyczytać. Zajęcia te prowadzi Pani Barbara Jędrzychowska i Pan Jerzy Jędrzychowski.

Wywiad z panem Jerzym Jędrzychowskim z Centrum Geoedukacji w Kielcach

1. Jaki jest Pana zawód?

-Jestem geologiem.

2. Jaki jest Pana ulubiony kamień?

-Mój ulubiony kamień to krzemień pasiasty.

3. Jakie książki Pan napisał?

-Napisałem pięć książek : „Opowiadanie o drewnianym kamieniu” , „Świętokrzyski raj geologiczny” , „Kamienie z kieleckiego podwórka” , „Góry świętokrzyskie kraina tetrapoda” , „Skały

i minerały regionu świętokrzyskiego”.

4. Czy robi Pan z kamieni biżuterię?

-Nie ,ale robię kamienie do biżuterii.

5. Kiedy i gdzie znalazł Pan najcenniejszy okaz swojej kolekcji?

-W 1973 roku we Włoszczowicach znalazłem drewno skrzemieniałe.

6. Czy lubi Pan pracę z dziećmi?

-Bardzo lubię.

7. Od ilu lat fascynuje się Pan kamieniami?

-Od 1962 roku, miałem wtedy 11lat.

8. Jakie jest Pana marzenie?

-Chciałbym założyć własne muzeum geologiczne.

Serdecznie dziękujemy za rozmowę i pozdrawiamy Pana. ROZMOWĘ PRZEPROWADZIŁ :Adam Kędzióra i Kuba Klimontowicz, kl.6c.

BYLIŚMY NA ŚCIEŻCE PRZYRODNICZEJ „SUFRAGANIEC”. W dniu 25 września 2013 roku

członkowie Ligi Ochrony Przyrody z klasy IV b i IV d uczestniczyli w zajęciach na ŚCIEŻCE PRZYRODNICZO – DYDAKTYCZNEJ „SUFRAGANIEC”. Zajęcia poprowadziła z naszymi uczniami pani mgr Monika Juda z Nadleśnictwa - Kielce. Ścieżka zlokalizowana jest w Leśnictwie Gruchawka, w bezpośrednim sąsiedztwie rezerwatu przyrody „SUFRAGANIEC”. Ma ona kształt pętli długości około 3 km, a czas przejścia wynosi około 1,5 godziny. Zajęcia na ścieżce pozwalają nam obserwować przyrodę. Są źródłem informacji o życiu lasu i pracy leśników. Dostarczają nam wiedzy o fazach rozwoju drzewostanu . Pozwalają poznać różnorodność i złożoność ekosystemu jakim jest las. Ścieżka składa się z XIV przystanków. Na każdym przystanku znajduje się tablica poglądowa z dokładnym opisem tematyki leśnej. Idąc trasą ścieżki zatrzymywaliśmy się na każdym przystanku, gdzie Pani magister zapoznawała nas szczegółowo z problematyką

ścieżki zapoznaliśmy się z wzorowego wędrownika, który o zasadach zachowania się nie tylko terenie całego lasu. Na kolejnych poznaliśmy układ piętrowy lasu, łowiecką, jak rozpoznawać drzewa, w zwierzęta zaznaczają swoją obecność. że drewno jest doskonałym posiada doskonałe właściwości drewniane są przyjazne dla nie zanieczyszczają środowiska. Na mieliśmy możliwość obserwować dolinę rzeki Sufraganiec z jej i stromymi zboczami. Po dydaktycznej zajęć dotarliśmy do gdzie obok paliło się ognisko przy kiełbaski. Po skonsumowaniu pieczonych kiełbasek przyszedł czas na wypoczynek czynny na łonie natury. Po czym zakończyliśmy zajęcia i udaliśmy się w drogę powrotną do szkoły.

leśną. Na początku poradnikiem przypomina na ścieżce, ale na przystankach gospodarke jaki sposób Dowiedzieliśmy się, produktem, gdyż techniczne. Wyroby człowieka, a odpady trasie ścieżki źródło wody oraz wysokimi zakończeniu części drewnianej wiaty, którym piekliśmy

XIV PIELGRZYMKOWY RAJD ŚWIĘTOKRZYSKI.

Nasi uczniowie uczestniczyli w XIV RAJDZIE PIELGRZYMKOWYM NA ŚWIĘTY KRZYŻ. 28 WRZEŚNIA 2013 ROKU

pięknego jesiennego dnia grupa uczniów z naszej szkoły wraz z opiekunami uczestniczyła w XIV PIELGRZYMKOWYM RAJDZIE ŚWIĘTOKRZYSKIM na ŚWIĘTY KRZYŻ. Cele Rajdu to

* Pokłon Relikwiom Krzyża Świętego.

* Czczenie 57 lat Koła przewodników Świętokrzyskich PTTK w Kielcach.

* Uczczenie 77 lat obecności Misjonarzy Oblatów Najświętszej i Niepokalanej panny Maryi na Świętym Krzyżu.* Uczczenie 150 rocznicy Powstania Styczniowego. W TYM ROKU WYBRALIŚMY JESZCZE DŁUŻSZĄ TRASĘ DO PRZEJŚCIA NIŻ W ROKU

UBIEGŁYM, a mianowicie 15 kilometrową trasę RUDNĄ. Spotkanie uczestników odbyło się przed kościołem parafialnym w ŁAGOWIE Trasa wiodła przez Jaskinię Zbójcejką > Płucki > Wał Małacetoński > Kobylą Górę > Trzciankę i Święty Krzyż. Nasz Rajd trwał około 5 godzin. Przed godziną 14. 00 dotarliśmy do celu naszej pielgrzymki przed ołtarz polowy na ŚWIĘTYM KRZYŻU. Gdzie o godzinie 15.00 została odprawiona MSZA ŚWIĘTA KONCELEBROWANA Z UDZIAŁEM 3 BISKUPÓW pod przewodnictwem BISKUPA KIELECKIEGO KAZIMIERZA RYCZANA. Msza Święta odprawiona została w intencji Ojczyzny oraz uczestników Rajdu i ich rodzin W RAJDZIE uczestniczyła rekordowa liczba turystów, bo około 6000 osób. Pełni niesamowitych przeżyć

i wrażeń duchowych powróciliśmy do naszych domów z nadzieją, że za rok tu znów się spotkamy na jubileuszowym XV PIELGRZYMKOWYM RAJDZIE ŚWIĘTOKRZYSKIM. Nasza szkoła brała udział w tym Rajdzie już po raz piąty

SPRZĄTANIE ŚWIATA – POLSKA 2013”.

W dniu 27 września 2013 roku uczestniczyliśmy w ekologicznej akcji pt. : „DBAMY I MAMY” w związku ze „SPRZĄTANIEM ŚWIATA – POLSKA 2013”. Głównym organizatorem i sponsorem tej ekologicznej akcji był Dyrektor Hipermarketu E* Leclerc – Pan Marcin Zajączkowski. E*Leclerc zapewnił nam do sprzątnięcia worki, rękawiczki i kamizelki. Z naszej szkoły uczestniczyli uczniowie z klasy VI a, VI c i VI e (razem 68 osób). W sprzątnięciu brali również udział uczniowie ze Szkoły Podstawowej nr 34. Współorganizatorem była również Wspólnota Gruntowo – Leśna byłej wsi Czarnów na czele z Prezesem Panem Bogdanem Borsińskim. Uczniowie naszej szkoły sprzątnęli Rezerwat „Karczówkę” oraz trasę nowej ŚCIEŻKI GEOLOGICZNO – KRUSZCOWO – GÓRNICZEJ. Natomiast uczniowie z SP nr 34 sprzątnęli górę Dalnię i Grabinę. bieraliśmy śmieci jednocześnie je segregując. Oddzielnie zbieraliśmy szkło (oprócz stłuczek), oddzielnie plastik, a jeszcze do innych worków papier (makulaturę). W rezerwacie Karczówka najwięcej było porzucanych butelek szklanych i to szczególnie wzdłuż szlaku turystycznego czerwonego. Zebraliśmy wspólnie kilkadziesiąt worków śmieci. Na zakończenie akcji odbyło się integracyjne ognisko połączone z pieczeniem kiełbasek. Każdy z uczestników tej ekologicznej akcji pt. : „DBAMY I MAMY” otrzymał upominek. Mimo, że w tym dniu pogoda nie była sprzyjająca to jednak organizatorzy osiągnęli zamierzone cele i efekty naszej pracy są znamienite. W ramach „Sprzątnięcia Świata” zorganizowaliśmy w naszej szkole zbiórkę surowców wtórnych. Włączyło się w nią 123 uczniów.

**WYDARZENIA SZKOLNE
W FOTOGRAFICZNYM SKRÓCIE...**

**Dzień Edukacji Narodowej pod hasłem
„Kocham cię szkoło”...**

Samorząd szkolny w pełnej krasie.... 😊

Pani Wojewoda rozmawia z dziećmi o bezpieczeństwie

HUMOR

Przychodzi Jaś ze szkoły do domu i mówi: Dostałem 6!
Sytuacja powtarza się kilkakrotnie. Mama mówi do taty: Trzeba kupić wykrywacz kłamstw! Ojciec zgadza się.
Następnego dnia Jaś przychodzi do domu i mówi: Dostałem 6! BZZZ, 5! BZZZ, 4! BZZZ, 3... BZZZ, 2... BZZZ, 1. wykrywacz kłamstw milczy. Mama mówi: Jasiu, jak ja chodziłam do szkoły dostawałam same 6! BZZZ Tata mówi: A jak ja chodziłem do szkoły... BZZZ

Hania pyta mamę: Czy mogę pooglądać telewizor? Mama odpowiada: Tak, tylko go nie włączaj!

Ile marchewek zje króliczek na pusty żołądek?
Jedną, bo druga nie będzie na pusty żołądek!

Na klasówce- Pierwszak do pierwszaka: Co napisałeś w zadaniu $2+2=?$ Drugi pierwszak mówi: Nie powiem ci, bo ściągniesz! Pierwszy pierwszak odpowiada: Dzięki!!! Zaczyna pisać „Nie powiem ci, bo ściągniesz!”

Idzie miś przez las. Spotyka wróżkę, która mówi: Spełnię twoje 2 życzenia. Miś mówi: Wbij nóż w drzewo, tak aby nikt go nie mógł wyciągnąć. Wróżka wykonuje polecenie. A miś mówi: A teraz go wyciągnij!

Ile nóg ma pies?

8: 2 z prawej, 2 z lewej 2 z przodu i 2 z tyłu!

Kasia Majsterkiewicz klasa 4 „a”

KĄCIK ŁASUCHA ☺

Gofry z bitą śmietaną, owocami i sosem truskawkowym

Ciasto na gofry: • 160 g mąki • 1,5 łyżki drobnego cukru • szczypta soli • 50 g stopionego masła • 2 jajka • 270 ml mleka
Dodatki: cukier puder, bita śmietana, truskawki, borówki, maliny lub jagody, sos truskawkowy
Wykonanie:

Mąkę przesiać do miski, dodać cukier, sól, stopione masło, żółtka oraz 1/3 ilości mleka. Składniki wymieszać różgą na gładką masę, dolewając stopniowo resztę mleka. Ciasto odstawić na 10 minut. W międzyczasie rozgrzać gofrownicę na maksymalną moc. Białka ubić ze szczyptą soli na sztywną pianę, wymieszać ją delikatnie z ciastem. Gofry piec przez około 5 - 7 minut, nakładając niewielką ilość ciasta. W połowie czasu pieczenia gofrownicę lekko uchylić na 3 sekundy. Przed każdym kolejnym gofrem gofrownicę ponownie rozgrzać do maksymalnej temperatury. Gofry studzić na metalowej kratce, ale najlepsze (chrupiące) są zaraz po upieczeniu. Posypać cukrem pudrem, posmarować bitą śmietaną, ułożyć owoce i polać sosem truskawkowym.

Jajecznica z pieczarkami na grzankach Składniki dla 2 osób: • 4 jajka • 4 łyżki masła (do jajek i pieczarek) • 1 łyżka oleju roślinnego • 2 filiżanki małych pieczarek • sól morską i świeżo zmielony czarny pieprz • 4 kromki opieczonych w tosterze grzanek z bagietki • 2 łyżki posiekanej natki pietruszki

Wykonanie: * Przygotować dwie nieduże patelnie. Pierwszą rozgrzać i wlać olej oraz dodać 2 łyżki masła, rozpuścić. Wrzucić umyte i osuszone pieczarki i smażyć kilka minut, ładnie rumieniąc z każdej strony. Doprawić solą i pieprzem. * W międzyczasie opiecz w tosterze grzanki, posmarować je masłem i ułożyć na dwóch talerzach. * Rozgrzać drugą patelnię i rozpuścić na niej 2 łyżki masła, wbić jajka i doprawić solą. Smażyć szybko, robiąc tylko 4-5 ósemek. Jak tylko białka się zetną, zdjąć z patelni i ułożyć na 1 z przygotowanych grzanek. Na drugiej grzance ułożyć pieczarki. Posypać pieprzem i natką pietruszki. Dzięki dodaniu łyżki oleju do smażonych na maśle pieczarek masło nie przypali się, a pieczarki ładnie się zarumienią. Pieczarki solimy pod koniec smażenia, wtedy nie ściemnieją. Jajecznice smażyć oddzielnie, na drugiej patelni, na maśle. Jajka nie powinny być za bardzo ścięte i przesuszone. Lubię też gdy jajecznica jest usmażona w większych kawałkach. Aby uzyskać taki efekt jajecznice smażyć bardzo szybko. Wbijam jajka na patelnię i na średnim ogniu smażyć je przez kilkanaście sekund, łyżką drewnianą robię tylko 4 - 5 ósemek. Jak tylko całe białko się zetnie (ale żółtko będzie jeszcze dość miękkie) od razu zdejmuję jajecznice z patelni.

SMACZNEGO!!! przepisy dla Was zebrała- Martyna Trojan, 6c

Quiz ....

Z którym zwierzakiem będziesz się czuł/a najlepiej?

1. Co lubisz robić w wolnej chwili?

- ★ spędzać czas na dworze i ćwiczyć,
- ♥ oglądać TV, grać na komputerze i czytać,
- oglądać ładne rzeczy i rysunki.

2. W jakim stroju czujesz się najlepiej?

- ♥ w ładnym, ale wygodnym,
- ★ nie musi być ładny, ale musi dać się w nim biegać,
- w pięknym, niekoniecznie wygodnym.

3. Co ci się najbardziej podoba w zwierzętach?

- są piękne,
- ★ można z nimi spędzać czas na dworze,
- ♥ można je przytulić i pogłaskać.

Twój zwierzak powinien być:

- 4. ★ przyjacielski, który lubi aktywnie spędzać czas,
- ♥ niezależny domator,
- ładny, niepotrzebujący dużej opieki.

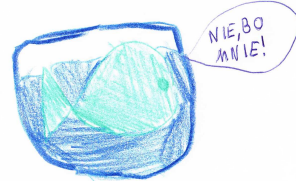
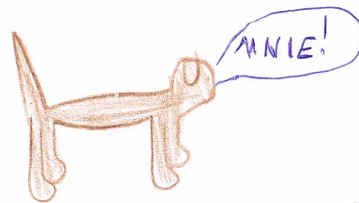
Twoje ulubione drapieżne zwierzę to:

- ♥ puma,
- pirania,

★ wilk. *Jeśli masz najwięcej ♥ - twoim najlepszym przyjacielem byłby kot.*

Jeśli masz najwięcej ★ - najlepiej byś się czuł/a w towarzystwie psa.

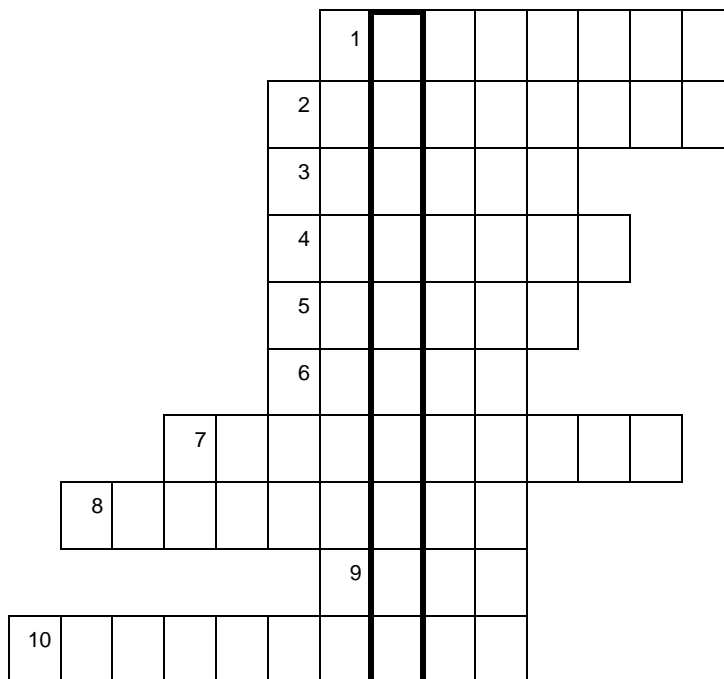
Jeśli masz najwięcej ♣ - twoim pupilkim byłaby rybka.

o pracowała + Katarzyna Majsterkiewicz 4

KRZYŻÓWKA

1. Owoc drzewa ukryty w kolczastej skorupce.
2. Rosną na dębie, w małych czapczkach.
3. Inaczej ziemia.
4. Ptak, który odlatuje jesienią do ciepłych krajów.
5. Gąska, rydz, pieczarka.
6. Otula pień drzewa.
7. Leśny rudzielec.
8. Odmiana kapusty.
9. Roślina oleista.
10. Czerwone korale na gałęziach trzyma.
11. Latem na drzewie były zielone, teraz na ziemi leżą czerwone.
12. Warstwa lasu.
13. Tak ten miesiąc się nazywa, w którym szkoła się zaczyna.
14. Raz złota, raz pełna błota.

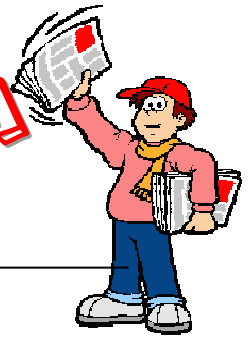

AUTORZY: Igor Banaś, Kinga Kozieł, Alicja Pawłowska, kl. 4a

DWUDZIESTKA PIĄTKA

GAZETKA SAMORZĄDU SZKOLNEGO

W PRZYRODZIE ZNÓW JESIEN, A U NAS NOWY ROK SZKOLNY 2013/2014 ☺ ☺

W NOWYM NUMERZE GAZETKI SAMORZĄDU SZKOLNEGO PRZECZYTACIE:

WASZE WIERSZE,
KĄCIK SPORTOWY,
PRZEPISY,
RECENZJE,
WSPOMNIENIA Z WYCIECZEK
HUMOR I ROZRYWKĘ ..

JESIENNY KĄCIK POETYCKI ...

Jesienny spacer

Lubię jesień i jej kolory:

złoty, czerwony oraz brązowy

Liście spadają z drzew,
kończy się ptaków śpiew.

Choć często pada,
Choć często plucha,
choć na dworze
zimno i dmucha,

ja się uśmiecham
i z dobrym humorem
idę na spacer

pod parasolem! *KASIA MAJSTERKIEWICZ, KL4A*

Polska jesień

Idzie jesień, żółkną liście,
kłaniamy się zwiędłym kwiatom,
przyjdzie zima, potem wiosna
powitamy znowu lato.

Wre robota w polu, w sadzie,
przyszedł czas zbierania plonów:
gruszek, jabłek, ziemniaków i czerwonych
pomidorów.

Piękna nasza złota jesień,
piękna, bo to jesień polska.
Tumanami liści spowita,
naturalna, jakże swojska.

Mateusz Urbanowski, klasa 4 „a”

JESIEŃ

Kolorowe drzewa liście już zrzucają,
dzieci idąc do szkoły, kasztany zbierają.

W sadach pełno śliwek
i smacznych jabłuszek
i każdy na pewno polubi smak gruszek.
Jesień do nas zawitała,
w piękne kolory wystrojona cała.

Mateusz Pańtak, kl. 4a

Kiedy nadchodzi jesień...

Kiedy nadchodzi jesień, łatwo to poznać:
żółkną i czerwienią się liście,
wiewiórka z jeżem pod ławeczką w parku
spotyka się co dzień.

Dzieci już od rana biegają po dworze,
bawią się w liściach, które spadły z drzewa.
Mama krzyczy do ciebie: to już nie jest lato,
ubierz czapkę, szalik, płaszczyk swój zielony,
Biegnij i zagraj z jesienią w kolory...

Ewa Sańpruch, kl.4d

Z ŻYCIA GWIAZD- TWÓJ HOROSKOP ☺ O MIŁOŚCI I NIE TYLKO...

Bliźnięta(21.05-21.06)

Zakochasz się w chłopaku starszym od siebie. Zauroczy Cię jego dojrzałość oraz to, jak pięknie potrafi mówić o uczuciach.

Rak(22.06-22.07)

Twój ukochany nie zwraca na Ciebie uwagi? Nie siedź w miejscu, gdzie nie ma nikogo i nie bądź obrażona na cały świat. Daj się namówić na zakupy lub słodkości to na pewno poprawi Ci humor, a prędzej czy później on Cię zauważy.

Lew(23.07-23.08)

Twoi przyjaciele bardzo Cię lubią, nie martw się, że Cię opuszczą, nigdy tego nie zrobią

Panna(24.08-22.09)

Nowo poznany chłopak bardzo Cię zauroczy, ale potem okaże się egoistą.

Waga(23.09-23.10)

Kolega z klasy podrzuci Ci liścik miłosny z komplementami, w końcu znajdziesz swojego wielbiciela i razem będziecie się dobrze bawić.

Skorpion(24.10-22.11)

Nie skupiaj się na wadach tylko na zaletach swojego ukochanego. Nie rób mu żadnych wyrzutów, bo gdy będziesz tak postępować prędzej czy później z Tobą zerwie.

Strzelec(23.11-21.12)

W Twoim śnie pojawi się chłopak, którego bardzo dobrze znasz, zauroczy Cię i w końcu będziecie żyć szczęśliwie.

Koziorożec(22.12-20.01)

Na lekcjach muzyki okaże się, że masz niebiański głos. Przyjaciele będą się cieszyć razem z Tobą.

Wodnik(21.01-19.02)

Staraj nie rozpraszać się myślami o tym, co będzie po lekcjach, bo gdy będziesz o tym myślała, nie zauważysz, co było na zajęciach.

Ryby(20.02-20.03)

Nie wierz w plotki! Ktoś będzie chciał odebrać Ci przyjaciela, więc nie wierz w to, co usłyszysz.

Baran(21.03-20.04)

Nauczyciel języka polskiego zapowie sprawdzian, lepiej weź się ostro do nauki, jeżeli chcesz dostać dobrą ocenę.

Byk(21.04-21.05)

Wiersze i piosenki dla Twojej drugiej połówki to w końcu Twoja pasja, a zrobisz tym też duże wrażenie.

Materiał zebrała: Kinga Syrkiewicz, kl.4a

TROPAMI EPOKI LODOWCOWEJ

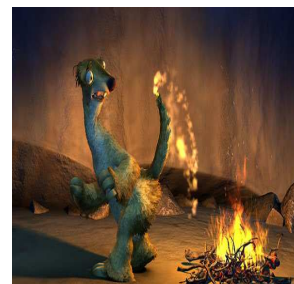
Pewnie większość z Was oglądała „Epokę Lodowcową”, ale kim naprawdę byli jej bohaterowie? Maniek i Ela byli mamutami włochatymi. Włochaty był wizytówką epoki lodowcowej. Włochaty był wizerunkiem epoki lodowcowej. Żył w zimnym klimacie, był

osiągał 3 m wysokości, ważył do 8 ton. Czy wiecie, że kiedyś sądzono, że

ogromnymi zwierzętami ryjącymi w ziemi i, że przez przypadek przebiły się na powierzchnię. Wyjaśniano wyschnięty stan zмумifikowanych szczątków tych zwierząt. Diego był smilodonom. Często mówi się o nim „tygrys szablozębny”, choć nie jest blisko spokrewniony z tygrysami. Jego kły miały długość aż 17 cm. Był mięsożerny. Potrafił zadać cios kłami, pod kątem 120 stopni. Znaczenie jego nazwy to „zab jak nóż”. Jego kończyny były bardzo mocne, potrafił nimi powalić zwierzęta tak duże jak bizona, łosie, jelenie,

mamuty i mastodonty.

i lubi „Epokę bohaterek? To krewny roślinożerny, mamuty były ginęły, kiedy

Mamut

To krewny

roślinożerny,

mamuty były

ginęły, kiedy

Tak

Sid był małym leniwcem naziemnym. Ale w tamtych czasach żył też leniwiec gigant, nazywał się megatherium. Był jednym z największych ssaków żyjących na Ziemi. Kiedy stawał na tylnych kończynach, był zapewne dwukrotnie wyższy od dzisiejszych słoni afrykańskich. Jego nazwa megatherium znaczy „wielkie z wierzę”. Opracował Adam Kędziora, kl.6c

Z MODĄ ZA DAM BRAT- JAKI STRÓJ WYBRAĆ NA JESIEŃ 2013 ROKU, ABY SPROSTAĆ MODZIE I WYGODZIE?

Aby poradzić Wam coś w sprawie strojów na jesień 2013 roku, sięgnęłam najpierw do internetu. Dowiedziałam się z niego, że tej jesieni w modzie dominują następujące ciepłe kolory : brązy, zielenie pomarańcze, ale także różne odcienie szarości, czerwień i o dziwo: róż.

Te kolory projektanci Paprocki i Polska, Dom Arkadius, Maciej Zień. przy zakupie sobie stroju oprócz

polecają najwięksi i styliści Polski: Brzozowski, Moda Mody Telimena, Xymena Zaniewska i Pomyślałam też, że lub komponowaniu jesienno, warto najnowszych trendów

w modzie ustalonych przez stylistów, uwzględnić to, aby był on funkcjonalny i wygodny. W końcu 5 dni w tygodniu spędzamy w szkole. Ze względu na to, trzeba pomyśleć o tym,

aby strój był nie tylko modny, ale żeby nie krępował naszych ruchów. Polecam na jesień takie stroje, jak jeansy- rurki w kolorze ciemny granat i na przykład, aby ożywić ten strój, różowy lub zielony t-shirt . Uwaga! Kolor zielony nie jest, jak zauważyłam, zbyt doceniany w naszej szkole. Polecam go Waszej uwadze. Może być taki zestaw: spódnica w szkocką kratkę czarno-czerwoną (dość kolorową - ożywi Was dziewczyny), a do tego t- Shiftz długim rękawem (koniecznie w jednym kolorze, np: popielaty lub szary). Przedstawiam Wam kilka propozycji strojów na jesień 2013 roku, które według mnie zasługują na uwagę. Myślę też, że warto kupować rozpinane sweterki i bluzy. Łatwo i szybko się je zdejmują, gdy np: jest za gorąco. Jeśli chodzi o kurtki, to warto wybierać te z kapturem. Nie potrzeba parasola. Gdy ktoś nie lubi tradycyjnych czapek, znalazłam w internecie ciekawą ofertę w postaci szaliko-kaptura. Przedstawiam Wam jego zdjęcie. Niezależnie jednak od tych propozycji, w sprawach stroju trzeba kierować się nie tylko i nie zawsze ustalonymi przez największych stylistów, trendami, ale przede wszystkim swoim gustem, intuicją i ewentualnie nastrojem. Pamiętajcie też o starym przysłowiu: „Nie szata zdoła człowieka, lecz człowiek szatę”. Oznacza ono, według mnie, że strój ma być dodatkiem do nas samych, ma podkreślać nasze walory i dobre cechy, takie jak: koleżeństwo, umiejętność niesienia pomocy innym, tolerancję i uprzejmość w kontaktach z innymi.

autor: Nina Halicka, kl.4d

CIEKAWOSTKI - CZY WIECIE, ŻE...???

NAJMNIJSZA RYBA Na Sumatrze w Indonezji została odkryta najmniejsza ryba świata. Nadano jej nazwę Paedocypris progenetica. To maleństwo należy do rodziny karpki i mierzy tylko 7,9 mm. Jest tym samym najmniejszym kręgowcem świata. Bije rekord ryby uważanej do niedawna za najmniejszą – Schindleria brevipinguis, która mierzyła 8,6 mm. *Źródło: Nie do wiary. Fascynujące rekordy świata, s. 32*

NAJWIĘKSZY OBIEKT W UKŁADZIE SŁONECZNYM Największym obiektem jest oczywiście Słońce, które znajduje się w centrum układu słonecznego. Wytwarza energię potrzebną do istnienia życia na ziemi. Słońce jest 110 razy większe od Ziemi, a jego średnica to aż 1 392 140 km. *Źródło: Jan Payne, Najlepsza książka na świecie, s. 247*

NAJWYŻSZY CZŁOWIEK W HISTORII Najwyższym człowiekiem wszech czasów był Robert Pershing Wadlow, który urodził się 22 lutego 1918 roku w Stanach Zjednoczonych. W wyniku choroby wpływającej na funkcjonowanie jego przysadki mózgowej, czyli gruczołu wytwarzającego hormon wzrostu, rósł bez przerwy aż do swojej śmierci. Ostatecznie mierzył aż 2,72 m. *Źródło: Jan Payne, Najlepsza książka na świecie, s. 13*

Materiał opracowała: Marysia Odzimekowska, kl.4a

NASI IDOLE - RONALDO

Cristiano Ronaldo dos Santos Aveiro - portugalski piłkarz, grający na skrzydłowym bądź napastnika, zawodnik Realu Madryt i reprezentacji Cristiano urodził się w Funchal w dzielnicy Santo António na portugalskiej Madera. Jest synem Jose Dinis Aveiro i Marii Dolores dos Santos. Ma starszego dwie starsze siostry Elma i Liliana Cátia . Klubową karierę Ronaldo rozpoczął w w klubie CF Andorinha. W wieku interesowały się nim dwa największe kluby z Maritmioi CD Nacional, ale ostatecznie trafił do Nacionalu, gdzie grał do 2001 przeniósł się do Sportingu Lizbona. W czasie mistrzostw Europy do lat 17 był przez Liverpool i Juventus, lecz przeszedł do Manchesteru United. Razem z zdobyli mistrzostwo Anglii w sezonie 2006/2007 oraz 2007/2008, również w 2007/2008 wraz ze swoją drużyną zdobył Puchar Europy . Po tym meczu został najlepszy piłkarz Ligi Mistrzów w 2007/2008 . W czerwcu 2009 Manchester United zgodził się na sprzedaż Cristiano do Realu Madryt. Od 26 czerwca Ronaldo został oficjalnie piłkarzem hiszpańskiego klubu. W reprezentacji Portugalii zadebiutował 20 sierpnia 2003 roku w meczu z Kazachstanem. W finałach Euro 2004 w Portugalii strzelił 2 gole. Dostał także powołanie na MŚ 2006 w Niemczech, gdzie w meczu z Iranem strzelił jednego gola z rzutu karnego. Po odejściu z drużyny kapitana Luisa Figo, Cristiano kilka razy zastępował go w tej funkcji. Obecnie jest wiodącą postacią w swojej drużynie narodowej. Teraz jest jej pierwszym, podstawowym kapitanem, a także z siedmioma golami był jej najlepszym strzelcemw

pozycji Portugalii. wyspie brata Hugo i wieku 8 lat, Madery : CS roku, a później obserwowany drużyną sezonie wybranym jako eliminacjach

do EURO 2008 w Austrii i Szwajcarii. Na MŚ 2010 strzelił gola w meczu grupowym przeciwko reprezentacji Korei Północnej. Na Euro 2012 zdobył dwa gole w fazie grupowej przeciwko Holandii i bramkę w meczu ćwierćfinałowym przeciwko Czechom dającą awans do półfinału gdzie ulegli Hiszpanom w rzutach karnych. opracował Dominik Urbanowski, kl.6c

Biografia Lionela Andresa Messiego

Uchodzi za nowego mesjasza argentyńskiego futbolu. Ma świetną technikę, umiejętność trafnej oceny sytuacji, a przy tym strzeleckiego "nosa". W wieku siedemnastu lat, dziesięciu miesięcy i siedmiu dni został najmłodszym ligowym snajperem w historii Barcelony. Dwa miesiące później, w lipcu 2005 roku, jako najlepszy zawodnik i strzelec turnieju poprowadził młodzieżową reprezentację Argentyny U20 do tytułu mistrza świata.

Na MŚ 2006 lewonożny Messi ustalił wynik z Serbią i Czarnogórą na 6:0.

Data urodzenia: 24 czerwca 1987 r.
Miejsce urodzenia: Argentyna
Kluby: FCBarcelona
Uczestnik MŚ: 2006, 2010

Wasza twórczość:

Marysia Odzimekowska, kl.4a- „Patyczak i Zawijas”, „Dziwny plik”

W ukrytej miejscowości Tworkowo, zamieszkaną przez różne ludziki, mieszkały dwie wesołe postaci: Patyczak i Zawijas. Pewnego dnia Zawijas kupił sobie nowy telefon. Pokazał go Patyczakowi, kiedy ten robił lemoniadę do obiadu. Nagle Zawijas upuścił sprzęt do napoju. Poszedł do łazienki, żeby wylać z telefonu wodę, która się tam znalazła. Stwierdził, że najwięcej jest jej w karcie pamięci. Kiedy skończył wylewać, w telefonie pojawił się plik o nazwie „water”. Gdy Zawijas go otworzył, żeby sprawdzić co to, na ekranie pokazała się woda. Ludzik wpadł na pomysł, żeby dla żartu wystać to Patyczakowi. Niestety nie zauważył, że nad joystickiem nie jest napisane „wyślij”, tylko „pryśnij”. Gdy Zawijas nacisnął joystick, telefon opryskał go strumieniem wody. Stracił wówczas ochotę na robienie dowcipów i od razu to usunął, obiecując sobie w duchu, że będzie wszystko czytał bardzo dokładnie. Koniec

ZIELONY PATROL MELDUJE... WALORY PRZYRODNICZO – KULTUROWE SUCHEDNIOWSKO – OBLĘGORSKIEGO PARKU KRAJOBRAZOWEGO.

W dniu 4 października 2013 roku uczniowie klasy V b i VI e uczestniczyli w wycieczce przyrodniczej po Suchedniowsko – Oblęgorskim Parku Krajobrazowym. Naszym przewodnikiem była Pani Magdalena Bieniek Michalak z Zespołu Świętokrzyskich i Nadnidziańskich Parków Krajobrazowych. Naszą wędrówkę rozpoczęliśmy od miejscowości Kuźniaki, gdzie zaczyna się czerwony szlak turystyczny im. długości 94 km . Szliśmy trasą KUŹNIAKI > HUCISKO, która biegnie zatrzymaliśmy się przy Kapliczce Św. gdzie przybывают liczni pielgrzymi, historyczny i osobliwość natury. wysokości 395 m n. p .m. Olbrzymie tworzą szczyt z najokazalszych znajduje się Rozalii. Następnym punktem na zwiedzanie pomnika przyrody w Zagnańsku, który jest jednym z i najbardziej znanym. Natomiast w miejscowości Samsonów zwiedziliśmy ruiny wielkiego pieca hutniczego, wybudowanego z inicjatywy Stanisława Staszica na terenie STAROPOLSKIEGO ZAGŁĘBIA PRZEMYSŁOWEGO. Ostatnim etapem naszej wędrówki po SUCHEDNIOWSKO – OBLĘGORSKIM PARKU KRAJOBRAZOWYM było zawitanie do najbardziej znanego kamieniołomu na świecie : KAMIENIOŁOMU ZACHEŁMIE, gdzie został utworzony REZERWA T GEOLOGICZNY ZACHEŁMIE. Tu właśnie w latach 2002 do 2008 dokonano największego odkrycia paleontologicznego: tropy TETRAPODA, najstarszego zwierzęcia lądowego sprzed 395 000000 lat - środkowo dewońskie. Tego odkrycia dokonali dwaj naukowcy: Grzegorz Niedźwiecki i Piotr Szrek oraz szwedzki paleontolog Pier Ahlberg.

Edmunda Massalskiego ścieżki przyrodniczo – leśnej przez Górę Perzową. Tu Rozalii. Jest to miejsce kultu, a także ciekawy zabytek Perzowa Góra wznosi się na bloki czerwonego piaskowca tej góry, a w jednym Kapliczka z obrazem Św. trasie naszej wycieczki było ożywionej DĘBU BARTKA najstarszych drzew w Polsce

BYLIŚMY NA ŚCIEŻCE PRZYRODNICZEJ „SUFRAGANIEC” .W dniu 25 września 2013 roku członkowie Ligi

Ochrony Przyrody z klasy IV b i IV d uczestniczyli w zajęciach na ŚCIEŻCE PRZYRODNICZO – DYDAKTYCZNEJ „SUFRAGANIEC”. Zajęcia poprowadziła z naszymi uczniami pani mgr Monika Juda z Nadleśnictwa - Kielce. Ścieżka zlokalizowana jest w Leśnictwie Gruchawka, w bezpośrednim sąsiedztwie rezerwatu przyrody „SUFRAGANIEC”. Ma ona kształt pętli długości około 3 km, a czas przejścia wynosi około 1,5 godziny. Zajęcia na ścieżce pozwalają nam obserwować przyrodę. Są źródłem informacji o życiu lasu i pracy leśników. Dostarczają nam wiedzy o fazach rozwoju drzewostanu . Pozwalają poznać różnorodność i złożoność ekosystemu jakim jest las. Ścieżka składa się z XIV przystanków. Na każdym przystanku znajduje się tablica poglądowa z dokładnym opisem tematyki leśnej. Idąc trasą ścieżki zatrzymywaliśmy magister zapoznawała początku ścieżki z poradnikiem przypomina o zasadach terenie całego lasu. Na piętrowy lasu, drzewa, w jaki sposób Dowiedzieliśmy się, że posiada doskonałe drewniane są przyjazne zanieczyszczają środowiska. Na trasie ścieżki mieliśmy możliwość obserwować źródło wody oraz dolinę rzeki Sufraganiec z jej wysokimi i stromymi zboczami. Po zakończeniu części dydaktycznej zajęć dotarliśmy do drewnianej wiaty, gdzie obok paliło się ognisko przy którym piekliśmy kiełbaski. Po skonsumowaniu pieczonych kiełbasek przyszedł czas na wypoczynek czynny na łonie natury. Po czym zakończyliśmy zajęcia i udaliśmy się w drogę powrotną do szkoły.

się na każdym przystanku, gdzie Pani nas szczegółowo z problematyką leśną. Na zapoznaliśmy się wzorowego wędrownika, który zachowania się nie tylko na ścieżce, ale na kolejnych przystankach poznaliśmy układ gospodarkę łowiecką, jak rozpoznawać zwierzęta zaznaczają swoją obecność. drewno jest doskonałym produktem, gdyż właściwości techniczne. Wyroby dla człowieka, a odpady nie

Z wizytą w Centrum Geoedukacji

W Centrum Geoedukacji istnieje Klub Miłośników Geologii, w którym można wcielić się w rolę szlifera skał i minerałów oraz przy pomocy prostych narzędzi wydobyć „piękno zakłęte w kamieniu”. Dowiadujemy się jak powstają skały i minerały i jak niezwykle informacje możemy z nich wyczytać. Zajęcia te prowadzi Pani Barbara Jędrzychowska i Pan Jerzy Jędrzychowski.

Wywiad z panem Jerzym Jędrzychowskim z Centrum Geoedukacji w Kielcach

1. Jaki jest Pana zawód?

-Jestem geologiem.

2. Jaki jest Pana ulubiony kamień?

-Mój ulubiony kamień to krzemień pasiasty.

3. Jakie książki Pan napisał?

-Napisałem pięć książek : „Opowiadanie o drewnianym kamieniu” , „Świętokrzyski raj geologiczny” , „Kamienie z kieleckiego podwórka” , „Góry świętokrzyskie kraina tetrapoda” , „Skały

i minerały regionu świętokrzyskiego”.

4. Czy robi Pan z kamieni biżuterię?

-Nie ,ale robię kamienie do biżuterii.

5. Kiedy i gdzie znalazł Pan najcenniejszy okaz swojej kolekcji?

-W 1973 roku we Włoszczowicach znalazłem drewno skrzemieniałe.

6. Czy lubi Pan pracę z dziećmi?

-Bardzo lubię.

7. Od ilu lat fascynuje się Pan kamieniami?

-Od 1962 roku, miałem wtedy 11lat.

8. Jakie jest Pana marzenie?

-Chciałbym założyć własne muzeum geologiczne.

Serdecznie dziękujemy za rozmowę i pozdrawiamy Pana. ROZMOWĘ PRZEPROWADZIŁ :Adam Kędziora i Kuba Klimontowicz, kl.6c.

BYLIŚMY NA ŚCIEŻCE PRZYRODNICZEJ „SUFRAGANIEC”. W dniu 25 września 2013 roku członkowie Ligi Ochrony Przyrody z klasy IV b i IV d uczestniczyli w zajęciach na ŚCIEŻCE PRZYRODNICZO – DYDAKTYCZNEJ „SUFRAGANIEC”. Zajęcia poprowadziła z naszymi uczniami pani mgr Monika Juda z Nadleśnictwa - Kielce. Ścieżka zlokalizowana jest w Leśnictwie Gruchawka, w bezpośrednim sąsiedztwie rezerwatu przyrody „SUFRAGANIEC”. Ma ona kształt pętli długości około 3 km, a czas przejścia wynosi około 1,5 godziny. Zajęcia na ścieżce pozwalają nam obserwować przyrodę. Są źródłem informacji o życiu lasu i pracy leśników. Dostarczają nam wiedzy o fazach rozwoju drzewostanu . Pozwalają poznać różnorodność i złożoność ekosystemu jakim jest las. Ścieżka składa się z XIV przystanków. Na każdym przystanku znajduje się tablica poglądowa z dokładnym opisem tematyki leśnej. Idąc trasą ścieżki zatrzymywaliśmy się na każdym przystanku, gdzie Pani magister zapoznawała nas szczegółowo z problematyką ścieżki zapoznaliśmy się z wzorowego wędrownika, który o zasadach zachowania się nie tylko terenie całego lasu. Na kolejnych poznaliśmy układ piętrowy lasu, łowiecką, jak rozpoznawać drzewa, w zwierzęta zaznaczają swoją obecność. że drewno jest doskonałym posiada doskonałe właściwości drewniane są przyjazne dla nie zanieczyszczają środowiska. Na mieliśmy możliwość obserwować dolinę rzeki Sufraganiec z jej i stromymi zboczami. Po dydaktycznej zajęć dotarliśmy do gdzie obok paliło się ognisko przy kiełbaski. Po skonsumowaniu pieczonych kiełbasek przyszedł czas na wypoczynek czynny na łonie natury. Po czym zakończyliśmy zajęcia i udaliśmy się w drogę powrotną do szkoły.

Na początku poradnikiem przypomina na ścieżce, ale na przystankach gospodarke jaki sposób Dowiedzieliśmy się, produktem, gdyż techniczne. Wyroby człowieka, a odpady trasie ścieżki źródło wody oraz wysokimi zakończeniu części drewnianej wiaty, którym piekliśmy

XIV PIELGRZYMKOWY RAJD ŚWIĘTOKRZYSKI.

Nasi uczniowie uczestniczyli w XIV RAJDZIE PIELGRZYMKOWYM NA ŚWIĘTY KRZYŻ. 28 WRZEŚNIA 2013 ROKU

pięknego jesiennego dnia grupa uczniów z naszej szkoły wraz z opiekunami uczestniczyła w XIV PIELGRZYMKOWYM RAJDZIE ŚWIĘTOKRZYSKIM na ŚWIĘTY KRZYŻ. Cele Rajdu to

* Pokłon Relikwiom Krzyża Świętego.

* Czczenie 57 lat Koła przewodników Świętokrzyskich PTTK w Kielcach.

* Uczczenie 77 lat obecności Misjonarzy Oblatów Najświętszej i Niepokalanej panny Maryi na Świętym Krzyżu.* Uczczenie 150 rocznicy Powstania Styczniowego. W TYM ROKU WYBRALIŚMY JESZCZE DŁUŻSZĄ TRASĘ DO PRZEJŚCIA NIŻ W ROKU

UBIEGŁYM, a mianowicie 15 kilometrową trasę RUDNĄ. Spotkanie uczestników odbyło się przed kościołem parafialnym w ŁAGOWIE Trasa wiodła przez Jaskinię Zbójcejką > Płucki > Wał Małacetoński > Kobylą Górę > Trzciankę i Święty Krzyż. Nasz Rajd trwał około 5 godzin. Przed godziną 14. 00 dotarliśmy do celu naszej pielgrzymki przed ołtarz polowy na ŚWIĘTYM KRZYŻU. Gdzie o godzinie 15.00 została odprawiona MSZA ŚWIĘTA KONCELEBROWANA Z UDZIAŁEM 3 BISKUPÓW pod przewodnictwem BISKUPA KIELECKIEGO KAZIMIERZA RYCZANA. Msza Święta odprawiona została w intencji Ojczyzny oraz uczestników Rajdu i ich rodzin W RAJDZIE uczestniczyła rekordowa liczba turystów, bo około 6000 osób. Pełni niesamowitych przeżyć

i wrażeń duchowych powróciliśmy do naszych domów z nadzieją, że za rok tu znów się spotkamy na jubileuszowym XV PIELGRZYMKOWYM RAJDZIE ŚWIĘTOKRZYSKIM. Nasza szkoła brała udział w tym Rajdzie już po raz piąty

SPRZĄTANIE ŚWIATA – POLSKA 2013”.

W dniu 27 września 2013 roku uczestniczyliśmy w ekologicznej akcji pt. : „DBAMY I MAMY” w związku ze „SPRZĄTANIEM ŚWIATA – POLSKA 2013”. Głównym organizatorem i sponsorem tej ekologicznej akcji był Dyrektor Hipermarketu E* Leclerc – Pan Marcin Zajączkowski. E*Leclerc zapewnił nam do sprzątnięcia worki, rękawiczki i kamizelki. Z naszej szkoły uczestniczyli uczniowie z klasy VI a, VI c i VI e (razem 68 osób). W sprzątnięciu brali również udział uczniowie ze Szkoły Podstawowej nr 34. Współorganizatorem była również Wspólnota Gruntowo – Leśna byłej wsi Czarnów na czele z Prezesem Panem Bogdanem Borsińskim. Uczniowie naszej szkoły sprzątnęli Rezerwat „Karczówkę” oraz trasę nowej ŚCIEŻKI GEOLOGICZNO – KRUSZCOWO – GÓRNICZEJ. Natomiast uczniowie z SP nr 34 sprzątnęli górę Dalnię i Grabinę. bieraliśmy śmieci jednocześnie je segregując. Oddzielnie zbieraliśmy szkło (oprócz stłuczek), oddzielnie plastik, a jeszcze do innych worków papier (makulaturę). W rezerwacie Karczówka najwięcej było porzucanych butelek szklanych i to szczególnie wzdłuż szlaku turystycznego czerwonego. Zebraliśmy wspólnie kilkadziesiąt worków śmieci. Na zakończenie akcji odbyło się integracyjne ognisko połączone z pieczeniem kiełbasek. Każdy z uczestników tej ekologicznej akcji pt. : „DBAMY I MAMY” otrzymał upominek. Mimo, że w tym dniu pogoda nie była sprzyjająca to jednak organizatorzy osiągnęli zamierzone cele i efekty naszej pracy są znamienite. W ramach „Sprzątnięcia Świata” zorganizowaliśmy w naszej szkole zbiórkę surowców wtórnych. Włączyło się w nią 123 uczniów.

**WYDARZENIA SZKOLNE
W FOTOGRAFICZNYM SKRÓCIE...**

**Dzień Edukacji Narodowej pod hasłem
„Kocham cię szkoło”...**

Samorząd szkolny w pełnej krasie.... 😊

Pani Wojewoda rozmawia z dziećmi o bezpieczeństwie

HUMOR

Przychodzi Jaś ze szkoły do domu i mówi: Dostałem 6!
Sytuacja powtarza się kilkakrotnie. Mama mówi do taty: Trzeba kupić wykrywacz kłamstw! Ojciec zgadza się.
Następnego dnia Jaś przychodzi do domu i mówi: Dostałem 6! BZZZ, 5! BZZZ, 4! BZZZ, 3... BZZZ, 2... BZZZ, 1. wykrywacz kłamstw milczy. Mama mówi: Jasiu, jak ja chodziłam do szkoły dostawałam same 6! BZZZ Tata mówi: A jak ja chodziłem do szkoły... BZZZ

Hania pyta mamę: Czy mogę pooglądać telewizor? Mama odpowiada: Tak, tylko go nie włączaj!

Ile marchewek zje króliczek na pusty żołądek?
Jedną, bo druga nie będzie na pusty żołądek!

Na klasówce- Pierwszak do pierwszaka: Co napisałeś w zadaniu $2+2=?$ Drugi pierwszak mówi: Nie powiem ci, bo ściągniesz! Pierwszy pierwszak odpowiada: Dzięki!!! Zaczyna pisać „Nie powiem ci, bo ściągniesz!”

Idzie miś przez las. Spotyka wróżkę, która mówi: Spełnię twoje 2 życzenia. Miś mówi: Wbij nóż w drzewo, tak aby nikt go nie mógł wyciągnąć. Wróżka wykonuje polecenie. A miś mówi: A teraz go wyciągnij!

Ile nóg ma pies?

8: 2 z prawej, 2 z lewej 2 z przodu i 2 z tyłu!

Kasia Majsterkiewicz klasa 4 „a”

KĄCIK ŁASUCHA ☺

Gofry z bitą śmietaną, owocami i sosem truskawkowym

Ciasto na gofry: • 160 g mąki • 1,5 łyżki drobnego cukru • szczypta soli • 50 g stopionego masła • 2 jajka • 270 ml mleka
Dodatki: cukier puder, bita śmietana, truskawki, borówki, maliny lub jagody, sos truskawkowy
Wykonanie:

Mąkę przesiać do miski, dodać cukier, sól, stopione masło, żółtka oraz 1/3 ilości mleka. Składniki wymieszać różgą na gładką masę, dolewając stopniowo resztę mleka. Ciasto odstawić na 10 minut. W międzyczasie rozgrzać gofrownicę na maksymalną moc. Białka ubić ze szczyptą soli na sztywną pianę, wymieszać ją delikatnie z ciastem. Gofry piec przez około 5 - 7 minut, nakładając niewielką ilość ciasta. W połowie czasu pieczenia gofrownicę lekko uchylić na 3 sekundy. Przed każdym kolejnym gofrem gofrownicę ponownie rozgrzać do maksymalnej temperatury. Gofry studzić na metalowej kratce, ale najlepsze (chrupiące) są zaraz po upieczeniu. Posypać cukrem pudrem, posmarować bitą śmietaną, ułożyć owoce i polać sosem truskawkowym.

Jajecznica z pieczarkami na grzankach Składniki dla 2 osób: • 4 jajka • 4 łyżki masła (do jajek i pieczarek) • 1 łyżka oleju roślinnego • 2 filiżanki małych pieczarek • sól morską i świeżo zmielony czarny pieprz • 4 kromki opieczonych w tosterze grzanek z bagietki • 2 łyżki posiekanej natki pietruszki

Wykonanie: * Przygotować dwie nieduże patelnie. Pierwszą rozgrzać i wlać olej oraz dodać 2 łyżki masła, rozpuścić. Wrzucić umyte i osuszone pieczarki i smażyć kilka minut, ładnie rumieniąc z każdej strony. Doprawić solą i pieprzem. * W międzyczasie opiec w tosterze grzanki, posmarować je masłem i ułożyć na dwóch talerzach. * Rozgrzać drugą patelnię i rozpuścić na niej 2 łyżki masła, wbić jajka i doprawić solą. Smażyć szybko, robiąc tylko 4-5 ósemek. Jak tylko białka się zetną, zdjąć z patelni i ułożyć na 1 z przygotowanych grzanek. Na drugiej grzance ułożyć pieczarki. Posypać pieprzem i natką pietruszki. Dzięki dodaniu łyżki oleju do smażonych na maśle pieczarek masło nie przypali się, a pieczarki ładnie się zarumienią. Pieczarki solimy pod koniec smażenia, wtedy nie ściemnieją. Jajecznice smażyć oddzielnie, na drugiej patelni, na maśle. Jajka nie powinny być za bardzo ścięte i przesuszone. Lubię też gdy jajecznica jest usmażona w większych kawałkach. Aby uzyskać taki efekt jajecznice smażyć bardzo szybko. Wbijam jajka na patelnię i na średnim ogniu smażyć je przez kilkanaście sekund, łyżką drewnianą robię tylko 4 - 5 ósemek. Jak tylko całe białko się zetnie (ale żółtko będzie jeszcze dość miękkie) od razu zdejmuję jajecznice z patelni.

SMACZNEGO!!! przepisy dla Was zebrała- Martyna Trojan, 6c

Quiz ....

Z którym zwierzakiem będziesz się czuł/a najlepiej?

1. Co lubisz robić w wolnej chwili?

- ★ spędzać czas na dworze i ćwiczyć,
- ♥ oglądać TV, grać na komputerze i czytać,
- oglądać ładne rzeczy i rysunki.

2. W jakim stroju czujesz się najlepiej?

- ♥ w ładnym, ale wygodnym,
- ★ nie musi być ładny, ale musi dać się w nim biegać,
- w pięknym, niekoniecznie wygodnym.

3. Co ci się najbardziej podoba w zwierzętach?

- są piękne,
- ★ można z nimi spędzać czas na dworze,
- ♥ można je przytulić i pogłaskać.

Twój zwierzak powinien być:

- 4. ★ przyjacielski, który lubi aktywnie spędzać czas,
- ♥ niezależny domator,
- ładny, niepotrzebujący dużej opieki.

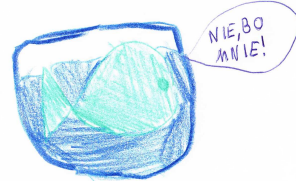
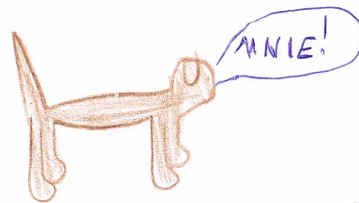
Twoje ulubione drapieżne zwierzę to:

- ♥ puma,
- pirania,

★ wilk. *Jeśli masz najwięcej ♥ - twoim najlepszym przyjacielem byłby kot.*

Jeśli masz najwięcej ★ - najlepiej byś się czuł/a w towarzystwie psa.

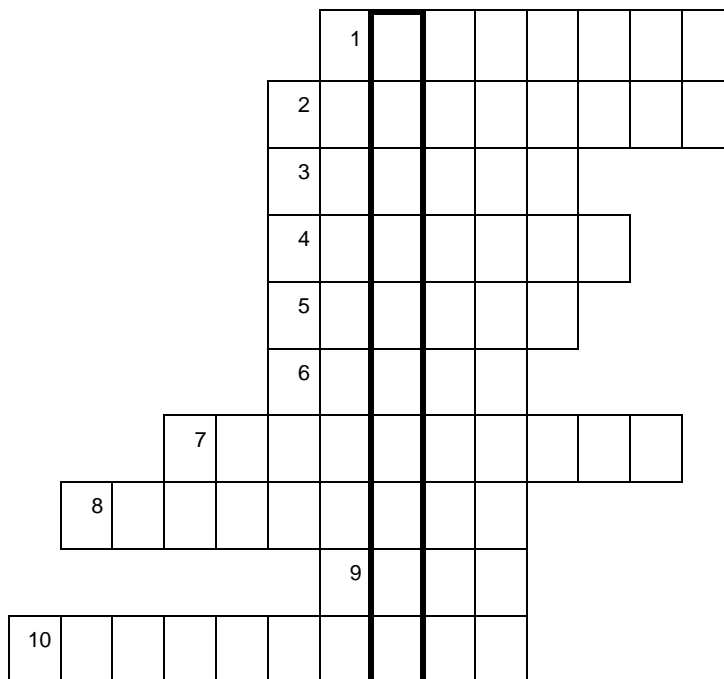
Jeśli masz najwięcej ♣ - twoim pupilkiem byłaby rybka.

o pracowała + Katarzyna Majsterkiewicz 4

KRZYŻÓWKA

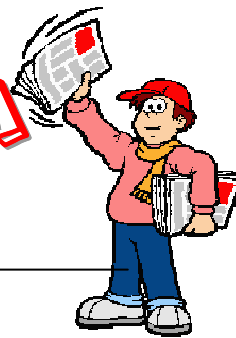
1. Owoc drzewa ukryty w kolczastej skorupce.
2. Rosną na dębie, w małych czapczkach.
3. Inaczej ziemia.
4. Ptak, który odlatuje jesienią do ciepłych krajów.
5. Gąska, rydz, pieczarka.
6. Otula pień drzewa.
7. Leśny rudzielec.
8. Odmiana kapusty.
9. Roślina oleista.
10. Czerwone korale na gałęziach trzyma.
11. Latem na drzewie były zielone, teraz na ziemi leżą czerwone.
12. Warstwa lasu.
13. Tak ten miesiąc się nazywa, w którym szkoła się zaczyna.
14. Raz złota, raz pełna błota.

AUTORZY: Igor Banaś, Kinga Kozieł, Alicja Pawłowska, kl. 4a

DWUDZIESTKA PIĄTKA

GAZETKA SAMORZĄDU SZKOLNEGO

W PRZYRODZIE ZNÓW JESIEN, A U NAS NOWY ROK SZKOLNY 2013/2014 ☺ ☺

W NOWYM NUMERZE GAZETKI SAMORZĄDU SZKOLNEGO PRZECZYTACIE:

WASZE WIERSZE,
KĄCIK SPORTOWY,
PRZEPISY,
RECENZJE,
WSPOMNIENIA Z WYCIECZEK
HUMOR I ROZRYWKĘ ..

JESIENNY KĄCIK POETYCKI ...

Jesienny spacer

Lubię jesień i jej kolory:
złoty, czerwony oraz brązowy.
Liście spadają z drzew,
kończy się ptaków śpiew.

Choć często pada,
Choć często plucha,
choć na dworze
zimno i dmucha,

ja się uśmiecham
i z dobrym humorem
idę na spacer
pod parasolem!

KASIA MAJSTERKIEWICZ, KL4A

Polska jesień

Idzie jesień, żółkną liście,
kłaniamy się zwiędłym kwiatom,
przyjdzie zima, potem wiosna
powitamy znowu lato.
Wre robota w polu, w sadzie,
przyszedł czas zbierania plonów:
gruszek, jabłek, ziemniaków i czerwonych
pomidorów.
Piękna nasza złota jesień,
piękna, bo to jesień polska.
Tumanami liści spowita,
naturalna, jakże swojska.

Mateusz Urbanowski, klasa 4 „a”

JESIEŃ

Kolorowe drzewa liście już zrzucają,
dzieci idąc do szkoły, kasztany zbierają.
W sadach pełno śliwek
i smacznych jabłuszek
i każdy na pewno polubi smak gruszek.
Jesień do nas zawitała,
w piękne kolory wystrojona cała.

Mateusz Pańtak, kl. 4a

Kiedy nadchodzi jesień...

Kiedy nadchodzi jesień, łatwo to poznać:
żółkną i czerwienią się liście,
wiewiórka z jeżem pod ławeczką w parku
spotyka się co dzień.
Dzieci już od rana biegają po dworze,
bawią się w liściach, które spadły z drzewa.
Mama krzyczy do ciebie: to już nie jest lato,
ubierz czapkę, szalik, płaszczyk swój zielony,
Biegnij i zagraj z jesienią w kolory...

Ewa Sańpruch, kl.4d

Z ŻYCIA GWIAZD- TWÓJ HOROSKOP ☺ O MIŁOŚCI I NIE TYLKO...

Bliźnięta(21.05-21.06)

Zakochasz się w chłopaku starszym od siebie. Zauroczy Cię jego dojrzałość oraz to, jak pięknie potrafi mówić o uczuciach.

Rak(22.06-22.07)

Twój ukochany nie zwraca na Ciebie uwagi? Nie siedź w miejscu, gdzie nie ma nikogo i nie bądź obrażona na cały świat. Daj się namówić na zakupy lub słodkości to na pewno poprawi Ci humor, a prędzej czy później on Cię zauważy.

Lew(23.07-23.08)

Twoi przyjaciele bardzo Cię lubią, nie martw się, że Cię opuszczą, nigdy tego nie zrobią

Panna(24.08-22.09)

Nowo poznany chłopak bardzo Cię zauroczy, ale potem okaże się egoistą.

Waga(23.09-23.10)

Kolega z klasy podrzuci Ci liścik miłosny z komplementami, w końcu znajdziesz swojego wielbiciela i razem będziecie się dobrze bawić.

Skorpion(24.10-22.11)

Nie skupiaj się na wadach tylko na zaletach swojego ukochanego. Nie rób mu żadnych wyrzutów, bo gdy będziesz tak postępować prędzej czy później z Tobą zerwie.

Strzelec(23.11-21.12)

W Twoim śnie pojawi się chłopak, którego bardzo dobrze znasz, zauroczy Cię i w końcu będziecie żyć szczęśliwie.

Koziorożec(22.12-20.01)

Na lekcjach muzyki okaże się, że masz niebiański głos. Przyjaciele będą się cieszyć razem z Tobą.

Wodnik(21.01-19.02)

Staraj nie rozpraszać się myślami o tym, co będzie po lekcjach, bo gdy będziesz o tym myślała, nie zauważysz, co było na zajęciach.

Ryby(20.02-20.03)

Nie wierz w plotki! Ktoś będzie chciał odebrać Ci przyjaciela, więc nie wierz w to, co usłyszysz.

Baran(21.03-20.04)

Nauczyciel języka polskiego zapowie sprawdzian, lepiej weź się ostro do nauki, jeżeli chcesz dostać dobrą ocenę.

Byk(21.04-21.05)

Wiersze i piosenki dla Twojej drugiej połówki to w końcu Twoja pasja, a zrobisz tym też duże wrażenie.

Materiał zebrała: Kinga Syrkiewicz, kl.4a

TROPAMI EPOKI LODOWCOWEJ

osiągał 3 m wysokości, ważył do 8 ton. Czy wiecie, że kiedyś sądzono, że

mamuty i mastodonty.

Pewnie większość z Was oglądała „Epokę Lodowcową”, ale kim naprawdę byli jej bohaterowie? Maniek i Ela byli mamutami włochatymi. Włochaty był wizytówką epoki lodowcowej. Włochaty był wizerunkiem epoki lodowcowej. Żył w zimnym klimacie, był ogromnymi zwierzętami ryjącymi w ziemi i, że przez przypadek przebiły się na powierzchnię. Wyjaśniano wyschnięty stan zмумifikowanych szczątków tych zwierząt. Diego był smilodonom. Często mówi się o nim „tygrys szablozębny”, choć nie jest blisko spokrewniony z tygrysami. Jego kły miały długość aż 17 cm. Był mięsożerny. Potrafił zadać cios kłami, pod kątem 120 stopni. Znaczenie jego nazwy to „zab jak nóż”. Jego kończyny były bardzo mocne, potrafił nimi powalić zwierzęta tak duże jak bizona, łosie, jelenie,

i lubi „Epokę bohaterek?”

Mamut To krewny roślinożerny, mamuty były ginęły, kiedy

Tak

Sid był małym leniwcem naziemnym. Ale w tamtych czasach żył też leniwiec gigant, nazywał się megatherium. Był jednym z największych ssaków żyjących na Ziemi. Kiedy stawał na tylnych kończynach, był zapewne dwukrotnie wyższy od dzisiejszych słoni afrykańskich. Jego nazwa megatherium znaczy „wielkie z wierzę”. Opracował Adam Kędziora, kl.6c

Z MODĄ ZA DAM BRAT- JAKI STRÓJ WYBRAĆ NA JESIEŃ 2013 ROKU, ABY SPROSTAĆ MODZIE I WYGODZIE?

Aby poradzić Wam coś w sprawie strojów na jesień 2013 roku, sięgnęłam najpierw do internetu. Dowiedziałam się z niego, że tej jesieni w modzie dominują następujące ciepłe kolory : brązy, zielenie pomarańcze, ale także różne odcienie szarości, czerwień i o dziwo: róż.

Te kolory projektanci Paprocki i Polska, Dom Arkadius, Maciej Zień przy zakupie sobie stroju oprócz

polecają najwięksi i styliści Polski: Brzozowski, Moda Mody Telimena, Xymena Zaniewska i Pomyślałam też, że lub komponowaniu jesienno, warto najnowszych trendów

w modzie ustalonych przez stylistów, uwzględnić to, aby był on funkcjonalny i wygodny. W końcu 5 dni w tygodniu spędzamy w szkole. Ze względu na to, trzeba pomyśleć o tym,

aby strój był nie tylko modny, ale żeby nie krępował naszych ruchów. Polecam na jesień takie stroje, jak jeansy- rurki w kolorze ciemny granat i na przykład, aby ożywić ten strój, różowy lub zielony t-shirt . Uwaga! Kolor zielony nie jest, jak zauważyłam, zbyt doceniany w naszej szkole. Polecam go Waszej uwadze. Może być taki zestaw: spódnica w szkocką kratkę czarno-czerwoną (dość kolorową - ożywi Was dziewczyny), a do tego t- Shiftz długim rękawem (koniecznie w jednym kolorze, np: popielaty lub szary). Przedstawiam Wam kilka propozycji strojów na jesień 2013 roku, które według mnie zasługują na uwagę. Myślę też, że warto kupować rozpinane sweterki i bluzy. Łatwo i szybko się je zdejmują, gdy np: jest za gorąco. Jeśli chodzi o kurtki, to warto wybierać te z kapturem. Nie potrzeba parasola. Gdy ktoś nie lubi tradycyjnych czapek, znalazłam w internecie ciekawą ofertę w postaci szaliko-kaptura. Przedstawiam Wam jego zdjęcie. Niezależnie jednak od tych propozycji, w sprawach stroju trzeba kierować się nie tylko i nie zawsze ustalonymi przez największych stylistów, trendami, ale przede wszystkim swoim gustem, intuicją i ewentualnie nastrojem. Pamiętajcie też o starym przysłowiu: „Nie szata zdoła człowieka, lecz człowiek szatę”. Oznacza ono, według mnie, że strój ma być dodatkiem do nas samych, ma podkreślać nasze walory i dobre cechy, takie jak: koleżeństwo, umiejętność niesienia pomocy innym, tolerancję i uprzejmość w kontaktach z innymi.

autor: Nina Halicka, kl.4d

CIEKAWOSTKI - CZY WIECIE, ŻE...???

NAJMNIJSZA RYBA Na Sumatrze w Indonezji została odkryta najmniejsza ryba świata. Nadano jej nazwę Paedocypris progenetica. To maleństwo należy do rodziny karpki i mierzy tylko 7,9 mm. Jest tym samym najmniejszym kręgowcem świata. Bije rekord ryby uważanej do niedawna za najmniejszą – Schindleria brevipinguis, która mierzyła 8,6 mm. *Źródło: Nie do wiary. Fascynujące rekordy świata, s. 32*

NAJWIĘKSZY OBIEKT W UKŁADZIE SŁONECZNYM Największym obiektem jest oczywiście Słońce, które znajduje się w centrum układu słonecznego. Wytwarza energię potrzebną do istnienia życia na ziemi. Słońce jest 110 razy większe od Ziemi, a jego średnica to aż 1 392 140 km. *Źródło: Jan Payne, Najlepsza książka na świecie, s. 247*

NAJWYŻSZY CZŁOWIEK W HISTORII Najwyższym człowiekiem wszech czasów był Robert Pershing Wadlow, który urodził się 22 lutego 1918 roku w Stanach Zjednoczonych. W wyniku choroby wpływającej na funkcjonowanie jego przysadki mózgowej, czyli gruczołu wytwarzającego hormon wzrostu, rósł bez przerwy aż do swojej śmierci. Ostatecznie mierzył aż 2,72 m. *Źródło: Jan Payne, Najlepsza książka na świecie, s. 13*

Materiał opracowała: Marysia Odzimekowska, kl.4a

NASI IDOLE - RONALDO

Cristiano Ronaldo dos Santos Aveiro - portugalski piłkarz, grający na skrzydłowym bądź napastnika, zawodnik Realu Madryt i reprezentacji Cristiano urodził się w Funchal w dzielnicy Santo António na portugalskiej Madera. Jest synem Jose Dinis Aveiro i Marii Dolores dos Santos. Ma starszego dwie starsze siostry Elma i Liliana Cátia . Klubową karierę Ronaldo rozpoczął w w klubie CF Andorinha. W wieku interesowały się nim dwa największe kluby z Maritmioi CD Nacional, ale ostatecznie trafił do Nacionalu, gdzie grał do 2001 przeniósł się do Sportingu Lizbona. W czasie mistrzostw Europy do lat 17 był przez Liverpool i Juventus, lecz przeszedł do Manchesteru United. Razem z zdobyli mistrzostwo Anglii w sezonie 2006/2007 oraz 2007/2008, również w 2007/2008 wraz ze swoją drużyną zdobył Puchar Europy . Po tym meczu został najlepszy piłkarz Ligi Mistrzów w 2007/2008 . W czerwcu 2009 Manchester United zgodził się na sprzedaż Cristiano do Realu Madryt. Od 26 czerwca Ronaldo został oficjalnie piłkarzem hiszpańskiego klubu. W reprezentacji Portugalii zadebiutował 20 sierpnia 2003 roku w meczu z Kazachstanem. W finałach Euro 2004 w Portugalii strzelił 2 gole. Dostał także powołanie na MŚ 2006 w Niemczech, gdzie w meczu z Iranem strzelił jednego gola z rzutu karnego. Po odejściu z drużyny kapitana Luisa Figo, Cristiano kilka razy zastępował go w tej funkcji. Obecnie jest wiodącą postacią w swojej drużynie narodowej. Teraz jest jej pierwszym, podstawowym kapitanem, a także z siedmioma golami był jej najlepszym strzelcemw

pozycji Portugalii. wyspie brata Hugo i wieku 8 lat, Madery : CS roku, a później obserwowany drużyną sezonie wybranym jako eliminacjach

do EURO 2008 w Austrii i Szwajcarii. Na MŚ 2010 strzelił gola w meczu grupowym przeciwko reprezentacji Korei Północnej. Na Euro 2012 zdobył dwa gole w fazie grupowej przeciwko Holandii i bramkę w meczu ćwierćfinałowym przeciwko Czechom dającą awans do półfinału gdzie ulegli Hiszpanom w rzutach karnych. opracował Dominik Urbanowski, kl.6c

Biografia Lionela Andresa Messiego

Uchodzi za nowego mesjasza argentyńskiego futbolu. Ma świetną technikę, umiejętność trafnej oceny sytuacji, a przy tym strzeleckiego "nosa". W wieku siedemnastu lat, dziesięciu miesięcy i siedmiu dni został najmłodszym ligowym snajperem w historii Barcelony. Dwa miesiące później, w lipcu 2005 roku, jako najlepszy zawodnik i strzelec turnieju poprowadził młodzieżową reprezentację Argentyny U20 do tytułu mistrza świata.

Na MŚ 2006 lewonożny Messi ustalił wynik z Serbią i Czarnogórą na 6:0.

Data urodzenia: 24 czerwca 1987 r.
Miejsce urodzenia: Argentyna
Kluby: FCBarcelona
Uczestnik MŚ: 2006, 2010

Wasza twórczość:

Marysia Odzimekowska, kl.4a- „Patyczak i Zawijas”, „Dziwny plik”

W ukrytej miejscowości Tworkowo, zamieszkaną przez różne ludziki, mieszkały dwie wesołe postaci: Patyczak i Zawijas. Pewnego dnia Zawijas kupił sobie nowy telefon. Pokazał go Patyczakowi, kiedy ten robił lemoniadę do obiadu. Nagle Zawijas upuścił sprzęt do napoju. Poszedł do łazienki, żeby wylać z telefonu wodę, która się tam znalazła. Stwierdził, że najwięcej jest jej w karcie pamięci. Kiedy skończył wylewać, w telefonie pojawił się plik o nazwie „water”. Gdy Zawijas go otworzył, żeby sprawdzić co to, na ekranie pokazała się woda. Ludzik wpadł na pomysł, żeby dla żartu wystać to Patyczakowi. Niestety nie zauważył, że nad joystickiem nie jest napisane „wyślij”, tylko „pryśnij”. Gdy Zawijas nacisnął joystick, telefon opryskał go strumieniem wody. Stracił wówczas ochotę na robienie dowcipów i od razu to usunął, obiecując sobie w duchu, że będzie wszystko czytał bardzo dokładnie. Koniec

ZIELONY PATROL MELDUJE... WALORY PRZYRODNICZO – KULTUROWE SUCHEDNIOWSKO – OBLĘGORSKIEGO PARKU KRAJOBRAZOWEGO.

W dniu 4 października 2013 roku uczniowie klasy V b i VI e uczestniczyli w wycieczce przyrodniczej po Suchedniowsko – Oblęgorskim Parku Krajobrazowym. Naszym przewodnikiem była Pani Magdalena Bieniek Michalak z Zespołu Świętokrzyskich i Nadnidziańskich Parków Krajobrazowych. Naszą wędrówkę rozpoczęliśmy od miejscowości Kuźniaki, gdzie zaczyna się czerwony szlak turystyczny im. długości 94 km . Szliśmy trasą KUŹNIAKI > HUCISKO, która biegnie zatrzymaliśmy się przy Kapliczce Św. gdzie przybывают liczni pielgrzymi, historyczny i osobliwość natury. wysokości 395 m n. p .m. Olbrzymie tworzą szczyt z najokazalszych znajduje się Rozalii. Następnym punktem na zwiedzanie pomnika przyrody w Zagnańsku, który jest jednym z i najbardziej znanym. Natomiast w miejscowości Samsonów zwiedziliśmy ruiny wielkiego pieca hutniczego, wybudowanego z inicjatywy Stanisława Staszica na terenie STAROPOLSKIEGO ZAGŁĘBIA PRZEMYSŁOWEGO. Ostatnim etapem naszej wędrówki po SUCHEDNIOWSKO – OBLĘGORSKIM PARKU KRAJOBRAZOWYM było zawitanie do najbardziej znanego kamieniołomu na świecie : KAMIENIOŁOMU ZACHEŁMIE, gdzie został utworzony REZERWA T GEOLOGICZNY ZACHEŁMIE. Tu właśnie w latach 2002 do 2008 dokonano największego odkrycia paleontologicznego: tropy TETRAPODA, najstarszego zwierzęcia lądowego sprzed 395 000000 lat - środkowo dewońskie. Tego odkrycia dokonali dwaj naukowcy: Grzegorz Niedźwiecki i Piotr Szrek oraz szwedzki paleontolog Pier Ahlberg.

Edmunda Massalskiego ścieżki przyrodniczo – leśnej przez Górę Perzową. Tu Rozalii. Jest to miejsce kultu, a także ciekawy zabytek Perzowa Góra wznosi się na bloki czerwonego piaskowca tej góry, a w jednym Kapliczka z obrazem Św. trasie naszej wycieczki było ożywionej DĘBU BARTKA najstarszych drzew w Polsce

BYLIŚMY NA ŚCIEŻCE PRZYRODNICZEJ „SUFRAGANIEC” .W dniu 25 września 2013 roku członkowie Ligi

Ochrony Przyrody z klasy IV b i IV d uczestniczyli w zajęciach na ŚCIEŻCE PRZYRODNICZO – DYDAKTYCZNEJ „SUFRAGANIEC”. Zajęcia poprowadziła z naszymi uczniami pani mgr Monika Juda z Nadleśnictwa - Kielce. Ścieżka zlokalizowana jest w Leśnictwie Gruchawka, w bezpośrednim sąsiedztwie rezerwatu przyrody „SUFRAGANIEC”. Ma ona kształt pętli długości około 3 km, a czas przejścia wynosi około 1,5 godziny. Zajęcia na ścieżce pozwalają nam obserwować przyrodę. Są źródłem informacji o życiu lasu i pracy leśników. Dostarczają nam wiedzy o fazach rozwoju drzewostanu . Pozwalają poznać różnorodność i złożoność ekosystemu jakim jest las. Ścieżka składa się z XIV przystanków. Na każdym przystanku znajduje się tablica poglądowa z dokładnym opisem tematyki leśnej. Idąc trasą ścieżki zatrzymywaliśmy magister zapoznawała początku ścieżki z poradnikiem przypomina o zasadach terenie całego lasu. Na piętrowy lasu, drzewa, w jaki sposób Dowiedzieliśmy się, że posiada doskonałe drewniane są przyjazne zanieczyszczają środowiska. Na trasie ścieżki mieliśmy możliwość obserwować źródło wody oraz dolinę rzeki Sufraganiec z jej wysokimi i stromymi zboczami. Po zakończeniu części dydaktycznej zajęć dotarliśmy do drewnianej wiaty, gdzie obok paliło się ognisko przy którym piekliśmy kiełbaski. Po skonsumowaniu pieczonych kiełbasek przyszedł czas na wypoczynek czynny na łonie natury. Po czym zakończyliśmy zajęcia i udaliśmy się w drogę powrotną do szkoły.

się na każdym przystanku, gdzie Pani nas szczegółowo z problematyką leśną. Na zapoznaliśmy się wzorowego wędrownika, który zachowania się nie tylko na ścieżce, ale na kolejnych przystankach poznaliśmy układ gospodarkę łowiecką, jak rozpoznawać zwierzęta zaznaczają swoją obecność. drewno jest doskonałym produktem, gdyż właściwości techniczne. Wyroby dla człowieka, a odpady nie

Z wizytą w Centrum Geoedukacji

W Centrum Geoedukacji istnieje Klub Miłośników Geologii, w którym można wcielić się w rolę szlifera skał i minerałów oraz przy pomocy prostych narzędzi wydobyć „piękno zakłęte w kamieniu”. Dowiadujemy się jak powstają skały i minerały i jak niezwykle informacje możemy z nich wyczytać. Zajęcia te prowadzi Pani Barbara Jędrzychowska i Pan Jerzy Jędrzychowski.

Wywiad z panem Jerzym Jędrzychowskim z Centrum Geoedukacji w Kielcach

1. Jaki jest Pana zawód?

-Jestem geologiem.

2. Jaki jest Pana ulubiony kamień?

-Mój ulubiony kamień to krzemień pasiasty.

3. Jakie książki Pan napisał?

-Napisałem pięć książek : „Opowiadanie o drewnianym kamieniu” , „Świętokrzyski raj geologiczny” , „Kamienie z kieleckiego podwórka” , „Góry świętokrzyskie kraina tetrapoda” , „Skały

i minerały regionu świętokrzyskiego”.

4. Czy robi Pan z kamieni biżuterię?

-Nie ,ale robię kamienie do biżuterii.

5. Kiedy i gdzie znalazł Pan najcenniejszy okaz swojej kolekcji?

-W 1973 roku we Włoszczowicach znalazłem drewno skrzemieniałe.

6. Czy lubi Pan pracę z dziećmi?

-Bardzo lubię.

7. Od ilu lat fascynuje się Pan kamieniami?

-Od 1962 roku, miałem wtedy 11lat.

8. Jakie jest Pana marzenie?

-Chciałbym założyć własne muzeum geologiczne.

Serdecznie dziękujemy za rozmowę i pozdrawiamy Pana. ROZMOWĘ PRZEWODZIŁ :Adam Kędzióra i Kuba Klimontowicz, kl.6c.

BYLIŚMY NA ŚCIEŻCE PRZYRODNICZEJ „SUFRAGANIEC”. W dniu 25 września 2013 roku

członkowie Ligi Ochrony Przyrody z klasy IV b i IV d uczestniczyli w zajęciach na ŚCIEŻCE PRZYRODNICZO – DYDAKTYCZNEJ „SUFRAGANIEC”. Zajęcia poprowadziła z naszymi uczniami pani mgr Monika Juda z Nadleśnictwa - Kielce. Ścieżka zlokalizowana jest w Leśnictwie Gruchawka, w bezpośrednim sąsiedztwie rezerwatu przyrody „SUFRAGANIEC”. Ma ona kształt pętli długości około 3 km, a czas przejścia wynosi około 1,5 godziny. Zajęcia na ścieżce pozwalają nam obserwować przyrodę. Są źródłem informacji o życiu lasu i pracy leśników. Dostarczają nam wiedzy o fazach rozwoju drzewostanu . Pozwalają poznać różnorodność i złożoność ekosystemu jakim jest las. Ścieżka składa się z XIV przystanków. Na każdym przystanku znajduje się tablica poglądowa z dokładnym opisem tematyki leśnej. Idąc trasą ścieżki zatrzymywaliśmy się na każdym przystanku, gdzie Pani magister zapoznawała nas szczegółowo z problematyką

ścieżki zapoznaliśmy się z wzorowego wędrownika, który o zasadach zachowania się nie tylko terenie całego lasu. Na kolejnych poznaliśmy układ piętrowy lasu, łowiecką, jak rozpoznawać drzewa, w zwierzęta zaznaczają swoją obecność. że drewno jest doskonałym posiada doskonałe właściwości drewniane są przyjazne dla nie zanieczyszczają środowiska. Na mieliśmy możliwość obserwować dolinę rzeki Sufraganiec z jej i stromymi zboczami. Po dydaktycznej zajęć dotarliśmy do gdzie obok paliło się ognisko przy kiełbaski. Po skonsumowaniu pieczonych kiełbasek przyszedł czas na wypoczynek czynny na łonie natury. Po czym zakończyliśmy zajęcia i udaliśmy się w drogę powrotną do szkoły.

leśną. Na początku poradnikiem przypomina na ścieżce, ale na przystankach gospodarke jaki sposób Dowiedzieliśmy się, produktem, gdyż techniczne. Wyroby człowieka, a odpady trasie ścieżki źródło wody oraz wysokimi zakończeniu części drewnianej wiaty, którym piekliśmy

XIV PIELGRZYMKOWY RAJD ŚWIĘTOKRZYSKI.

Nasi uczniowie uczestniczyli w XIV RAJDZIE PIELGRZYMKOWYM NA ŚWIĘTY KRZYŻ. 28 WRZEŚNIA 2013 ROKU

pięknego jesiennego dnia grupa uczniów z naszej szkoły wraz z opiekunami uczestniczyła w XIV PIELGRZYMKOWYM RAJDZIE ŚWIĘTOKRZYSKIM na ŚWIĘTY KRZYŻ. Cele Rajdu to

* Pokłon Relikwiom Krzyża Świętego.

* Czczenie 57 lat Koła przewodników Świętokrzyskich PTTK w Kielcach.

* Uczczenie 77 lat obecności Misjonarzy Oblatów Najświętszej i Niepokalanej panny Maryi na Świętym Krzyżu.* Uczczenie 150 rocznicy Powstania Styczniowego. W TYM ROKU WYBRALIŚMY JESZCZE DŁUŻSZĄ TRASĘ DO PRZEJŚCIA NIŻ W ROKU

UBIEGŁYM, a mianowicie 15 kilometrową trasę RUDNĄ. Spotkanie uczestników odbyło się przed kościołem parafialnym w ŁAGOWIE Trasa wiodła przez Jaskinię Zbójcejką > Płucki > Wał Małacetoński > Kobylą Górę > Trzciankę i Święty Krzyż. Nasz Rajd trwał około 5 godzin. Przed godziną 14. 00 dotarliśmy do celu naszej pielgrzymki przed ołtarz polowy na ŚWIĘTYM KRZYŻU. Gdzie o godzinie 15.00 została odprawiona MSZA ŚWIĘTA KONCELEBROWANA Z UDZIAŁEM 3 BISKUPÓW pod przewodnictwem BISKUPA KIELECKIEGO KAZIMIERZA RYCZANA. Msza Święta odprawiona została w intencji Ojczyzny oraz uczestników Rajdu i ich rodzin W RAJDZIE uczestniczyła rekordowa liczba turystów, bo około 6000 osób. Pełni niesamowitych przeżyć

i wrażeń duchowych powróciliśmy do naszych domów z nadzieją, że za rok tu znów się spotkamy na jubileuszowym **XV PIELGRZYMKOWYM RAJDZIE ŚWIĘTOKRZYSKIM**. Nasza szkoła brała udział w tym Rajdzie już po raz piąty

SPRZĄTANIE ŚWIATA – POLSKA 2013”.

W dniu 27 września 2013 roku uczestniczyliśmy w ekologicznej akcji pt. : „DBAMY I MAMY” w związku ze „SPRZĄTANIEM ŚWIATA – POLSKA 2013”. Głównym organizatorem i sponsorem tej ekologicznej akcji był Dyrektor Hipermarketu E* Leclerc – Pan Marcin Zajączkowski. E*Leclerc zapewnił nam do sprzątnięcia worki, rękawiczki i kamizelki. Z naszej szkoły uczestniczyli uczniowie z klasy VI a, VI c i VI e (razem 68 osób). W sprzątnięciu brali również udział uczniowie ze Szkoły Podstawowej nr 34. Współorganizatorem była również Wspólnota Gruntowo – Leśna byłej wsi Czarnów na czele z Prezesem Panem Bogdanem Borsińskim. Uczniowie naszej szkoły sprzątnęli Rezerwat „Karczówkę” oraz trasę nowej ŚCIEŻKI GEOLOGICZNO – KRUSZCOWO – GÓRNICZEJ. Natomiast uczniowie z SP nr 34 sprzątnęli górę Dalnię i Grabinę. bieraliśmy śmieci jednocześnie je segregując. Oddzielnie zbieraliśmy szkło (oprócz stłuczek), oddzielnie plastik, a jeszcze do innych worków papier (makulaturę). W rezerwacie Karczówka najwięcej było porzucanych butelek szklanych i to szczególnie wzdłuż szlaku turystycznego czerwonego. Zebraliśmy wspólnie kilkadziesiąt worków śmieci. Na zakończenie akcji odbyło się integracyjne ognisko połączone z pieczeniem kiełbasek. Każdy z uczestników tej ekologicznej akcji pt. : „DBAMY I MAMY” otrzymał upominek. Mimo, że w tym dniu pogoda nie była sprzyjająca to jednak organizatorzy osiągnęli zamierzone cele i efekty naszej pracy są znamienite. W ramach „Sprzątnięcia Świata” zorganizowaliśmy w naszej szkole zbiórkę surowców wtórnych. Włączyło się w nią 123 uczniów.

**WYDARZENIA SZKOLNE
W FOTOGRAFICZNYM SKRÓCIE...**

**Dzień Edukacji Narodowej pod hasłem
„Kocham cię szkoło”...**

Samorząd szkolny w pełnej krasie.... 😊

Pani Wojewoda rozmawia z dziećmi o bezpieczeństwie

HUMOR

Przychodzi Jaś ze szkoły do domu i mówi: Dostałem 6!
Sytuacja powtarza się kilkakrotnie. Mama mówi do taty: Trzeba kupić wykrywacz kłamstw! Ojciec zgadza się.
Następnego dnia Jaś przychodzi do domu i mówi: Dostałem 6! BZZZ, 5! BZZZ, 4! BZZZ, 3... BZZZ, 2... BZZZ, 1. wykrywacz kłamstw milczy. Mama mówi: Jasiu, jak ja chodziłam do szkoły dostawałam same 6! BZZZ Tata mówi: A jak ja chodziłem do szkoły... BZZZ

Hania pyta mamę: Czy mogę pooglądać telewizor? Mama odpowiada: Tak, tylko go nie włączaj!

Ile marchewek zje króliczek na pusty żołądek?
Jedną, bo druga nie będzie na pusty żołądek!

Na klasówce- Pierwszak do pierwszaka: Co napisałeś w zadaniu $2+2=?$ Drugi pierwszak mówi: Nie powiem ci, bo ściągniesz! Pierwszy pierwszak odpowiada: Dzięki!!! Zaczyna pisać „Nie powiem ci, bo ściągniesz!”

Idzie miś przez las. Spotyka wróżkę, która mówi: Spełnię twoje 2 życzenia. Miś mówi: Wbij nóż w drzewo, tak aby nikt go nie mógł wyciągnąć. Wróżka wykonuje polecenie. A miś mówi: A teraz go wyciągnij!

Ile nóg ma pies?

8: 2 z prawej, 2 z lewej 2 z przodu i 2 z tyłu!

Kasia Majsterkiewicz klasa 4 „a”

KĄCIK ŁASUCHA ☺

Gofry z bitą śmietaną, owocami i sosem truskawkowym

Ciasto na gofry: • 160 g mąki • 1,5 łyżki drobnego cukru • szczypta soli • 50 g stopionego masła • 2 jajka • 270 ml mleka
Dodatki: cukier puder, bita śmietana, truskawki, borówki, maliny lub jagody, sos truskawkowy
Wykonanie:

Mąkę przesiać do miski, dodać cukier, sól, stopione masło, żółtka oraz 1/3 ilości mleka. Składniki wymieszać różgą na gładką masę, dolewając stopniowo resztę mleka. Ciasto odstawić na 10 minut. W międzyczasie rozgrzać gofrownicę na maksymalną moc. Białka ubić ze szczyptą soli na sztywną pianę, wymieszać ją delikatnie z ciastem. Gofry piec przez około 5 - 7 minut, nakładając niewielką ilość ciasta. W połowie czasu pieczenia gofrownicę lekko uchylić na 3 sekundy. Przed każdym kolejnym gofrem gofrownicę ponownie rozgrzać do maksymalnej temperatury. Gofry studzić na metalowej kratce, ale najlepsze (chrupiące) są zaraz po upieczeniu. Posypać cukrem pudrem, posmarować bitą śmietaną, ułożyć owoce i polać sosem truskawkowym.

Jajecznica z pieczarkami na grzankach Składniki dla 2 osób: • 4 jajka • 4 łyżki masła (do jajek i pieczarek) • 1 łyżka oleju roślinnego • 2 filiżanki małych pieczarek • sól morską i świeżo zmielony czarny pieprz • 4 kromki opieczonych w tosterze grzanek z bagietki • 2 łyżki posiekanej natki pietruszki

Wykonanie: * Przygotować dwie nieduże patelnie. Pierwszą rozgrzać i wlać olej oraz dodać 2 łyżki masła, rozpuścić. Wrzucić umyte i osuszone pieczarki i smażyć kilka minut, ładnie rumieniąc z każdej strony. Doprawić solą i pieprzem. * W międzyczasie opiecz w tosterze grzanki, posmarować je masłem i ułożyć na dwóch talerzach. * Rozgrzać drugą patelnię i rozpuścić na niej 2 łyżki masła, wbić jajka i doprawić solą. Smażyć szybko, robiąc tylko 4-5 ósemek. Jak tylko białka się zetną, zdjąć z patelni i ułożyć na 1 z przygotowanych grzanek. Na drugiej grzance ułożyć pieczarki. Posypać pieprzem i natką pietruszki. Dzięki dodaniu łyżki oleju do smażonych na maśle pieczarek masło nie przypali się, a pieczarki ładnie się zarumienią. Pieczarki solimy pod koniec smażenia, wtedy nie ściemnieją. Jajecznice smażyć oddzielnie, na drugiej patelni, na maśle. Jajka nie powinny być za bardzo ścięte i przesuszone. Lubię też gdy jajecznica jest usmażona w większych kawałkach. Aby uzyskać taki efekt jajecznice smażyć bardzo szybko. Wbijam jajka na patelnię i na średnim ogniu smażyć je przez kilkanaście sekund, łyżką drewnianą robię tylko 4 - 5 ósemek. Jak tylko całe białko się zetnie (ale żółtko będzie jeszcze dość miękkie) od razu zdejmuję jajecznice z patelni.

SMACZNEGO!!! przepisy dla Was zebrała- Martyna Trojan, 6c

Quiz ....

Z którym zwierzakiem będziesz się czuł/a najlepiej?

1. Co lubisz robić w wolnej chwili?

- ★ spędzać czas na dworze i ćwiczyć,
- ♥ oglądać TV, grać na komputerze i czytać,
- oglądać ładne rzeczy i rysunki.

2. W jakim stroju czujesz się najlepiej?

- ♥ w ładnym, ale wygodnym,
- ★ nie musi być ładny, ale musi dać się w nim biegać,
- w pięknym, niekoniecznie wygodnym.

3. Co ci się najbardziej podoba w zwierzętach?

- są piękne,
- ★ można z nimi spędzać czas na dworze,
- ♥ można je przytulić i pogłaskać.

Twój zwierzak powinien być:

- 4. ★ przyjacielski, który lubi aktywnie spędzać czas,
- ♥ niezależny domator,
- ładny, niepotrzebujący dużej opieki.

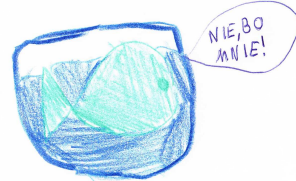
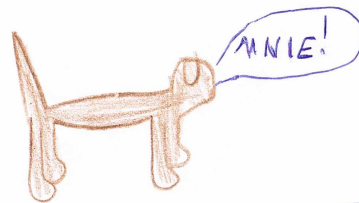
Twoje ulubione drapieżne zwierzę to:

- ♥ puma,
- pirania,

★ wilk. *Jeśli masz najwięcej ♥ - twoim najlepszym przyjacielem byłby kot.*

Jeśli masz najwięcej ★ - najlepiej byś się czuł/a w towarzystwie psa.

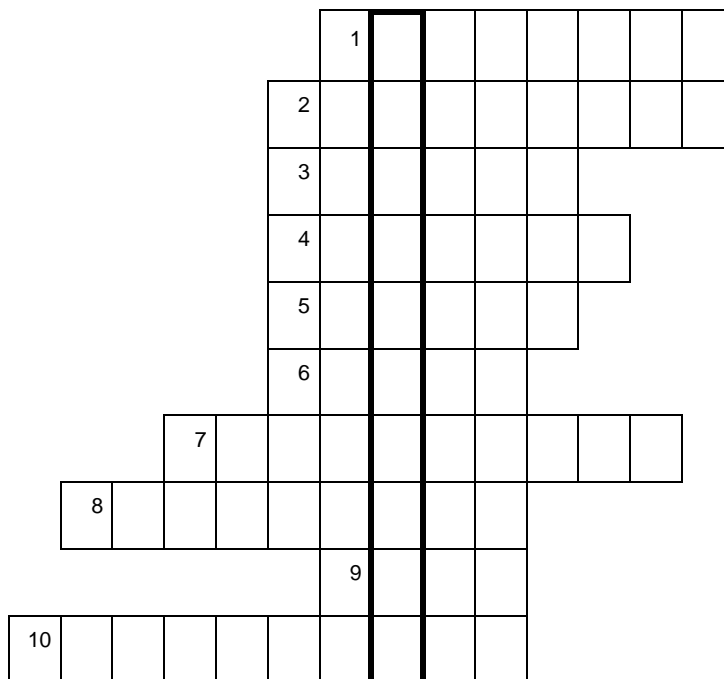
Jeśli masz najwięcej ♣ - twoim pupilkiem byłaby rybka.

o pracowała + Katarzyna Majsterkiewicz 4

KRZYŻÓWKA

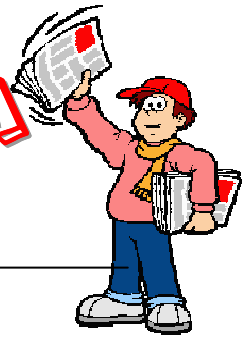
1. Owoc drzewa ukryty w kolczastej skorupce.
2. Rosną na dębie, w małych czapczkach.
3. Inaczej ziemia.
4. Ptak, który odlatuje jesienią do ciepłych krajów.
5. Gąska, rydz, pieczarka.
6. Otula pień drzewa.
7. Leśny rudzielec.
8. Odmiana kapusty.
9. Roślina oleista.
10. Czerwone korale na gałęziach trzyma.
11. Latem na drzewie były zielone, teraz na ziemi leżą czerwone.
12. Warstwa lasu.
13. Tak ten miesiąc się nazywa, w którym szkoła się zaczyna.
14. Raz złota, raz pełna błota.

AUTORZY: Igor Banaś, Kinga Kozieł, Alicja Pawłowska, kl. 4a

DWUDZIESTKA PIĄTKA

GAZETKA SAMORZĄDU SZKOLNEGO

W PRZYRODZIE ZNÓW JESIEN, A U NAS NOWY ROK SZKOLNY 2013/2014 ☺ ☺

W NOWYM NUMERZE GAZETKI SAMORZĄDU SZKOLNEGO PRZECZYTACIE:

WASZE WIERSZE,
KĄCIK SPORTOWY,
PRZEPISY,
RECENZJE,
WSPOMNIENIA Z WYCIECZEK
HUMOR I ROZRYWKĘ ..

JESIENNY KĄCIK POETYCKI ...

Jesienny spacer

Lubię jesień i jej kolory:
złoty, czerwony oraz brązowy.
Liście spadają z drzew,
kończy się ptaków śpiew.

Choć często pada,
Choć często plucha,
choć na dworze
zimno i dmucha,

ja się uśmiecham
i z dobrym humorem
idę na spacer
pod parasolem!

KASIA MAJSTERKIEWICZ, KL4A

Polska jesień

Idzie jesień, żółkną liście,
kłaniamy się zwiędłym kwiatom,
przyjdzie zima, potem wiosna
powitamy znowu lato.
Wre robota w polu, w sadzie,
przyszedł czas zbierania plonów:
gruszek, jabłek, ziemniaków i czerwonych
pomidorów.
Piękna nasza złota jesień,
piękna, bo to jesień polska.
Tumanami liści spowita,
naturalna, jakże swojska.

Mateusz Urbanowski, klasa 4 „a”

JESIEŃ

Kolorowe drzewa liście już zrzucają,
dzieci idąc do szkoły, kasztany zbierają.
W sadach pełno śliwek
i smacznych jabłuszek
i każdy na pewno polubi smak gruszek.
Jesień do nas zawitała,
w piękne kolory wystrojona cała.

Mateusz Pańtak, kl. 4a

Kiedy nadchodzi jesień...

Kiedy nadchodzi jesień, łatwo to poznać:
żółkną i czerwienią się liście,
wiewiórka z jeżem pod ławeczką w parku
spotyka się co dzień.
Dzieci już od rana biegają po dworze,
bawią się w liściach, które spadły z drzewa.
Mama krzyczy do ciebie: to już nie jest lato,
ubierz czapkę, szalik, płaszczyk swój zielony,
Biegnij i zagraj z jesienią w kolory...

Ewa Sańpruch, kl.4d

Z ŻYCIA GWIAZD- TWÓJ HOROSKOP ☺ O MIŁOŚCI I NIE TYLKO...

Bliźnięta(21.05-21.06)

Zakochasz się w chłopaku starszym od siebie. Zauroczy Cię jego dojrzałość oraz to, jak pięknie potrafi mówić o uczuciach.

Rak(22.06-22.07)

Twój ukochany nie zwraca na Ciebie uwagi? Nie siedź w miejscu, gdzie nie ma nikogo i nie bądź obrażona na cały świat. Daj się namówić na zakupy lub słodkości to na pewno poprawi Ci humor, a prędzej czy później on Cię zauważy.

Lew(23.07-23.08)

Twoi przyjaciele bardzo Cię lubią, nie martw się, że Cię opuszczą, nigdy tego nie zrobią

Panna(24.08-22.09)

Nowo poznany chłopak bardzo Cię zauroczy, ale potem okaże się egoistą.

Waga(23.09-23.10)

Kolega z klasy podrzuci Ci liścik miłosny z komplementami, w końcu znajdziesz swojego wielbiciela i razem będziecie się dobrze bawić.

Skorpion(24.10-22.11)

Nie skupiaj się na wadach tylko na zaletach swojego ukochanego. Nie rób mu żadnych wyrzutów, bo gdy będziesz tak postępować prędzej czy później z Tobą zerwie.

Strzelec(23.11-21.12)

W Twoim śnie pojawi się chłopak, którego bardzo dobrze znasz, zauroczy Cię i w końcu będziecie żyć szczęśliwie.

Koziorożec(22.12-20.01)

Na lekcjach muzyki okaże się, że masz niebiański głos. Przyjaciele będą się cieszyć razem z Tobą.

Wodnik(21.01-19.02)

Staraj nie rozpraszać się myślami o tym, co będzie po lekcjach, bo gdy będziesz o tym myślała, nie zauważysz, co było na zajęciach.

Ryby(20.02-20.03)

Nie wierz w plotki! Ktoś będzie chciał odebrać Ci przyjaciela, więc nie wierz w to, co usłyszysz.

Baran(21.03-20.04)

Nauczyciel języka polskiego zapowie sprawdzian, lepiej weź się ostro do nauki, jeżeli chcesz dostać dobrą ocenę.

Byk(21.04-21.05)

Wiersze i piosenki dla Twojej drugiej połówki to w końcu Twoja pasja, a zrobisz tym też duże wrażenie.

Materiał zebrała: Kinga Syrkiewicz, kl.4a

TROPAMI EPOKI LODOWCOWEJ

osiągał 3 m wysokości, ważył do 8 ton. Czy wiecie, że kiedyś sądzono, że

mamuty i mastodonty.

Pewnie większość z Was oglądała „Epokę Lodowcową”, ale kim naprawdę byli jej bohaterowie? Maniek i Ela byli mamutami włochatymi. Włochaty był wizytówką epoki lodowcowej. Włochaty był wizerunkiem epoki lodowcowej. Żył w zimnym klimacie, był ogromnymi zwierzętami ryjącymi w ziemi i, że przez przypadek przebiły się na powierzchnię. Wyjaśniano wyschnięty stan zмумifikowanych szczątków tych zwierząt. Diego był smilodonem. Często mówi się o nim „tygrys szabłozębny”, choć nie jest blisko spokrewniony z tygrysami. Jego kły miały długość aż 17 cm. Był mięsożerny. Potrafił zadać cios kłami, pod kątem 120 stopni. Znaczenie jego nazwy to „zab jak nóż”. Jego kończyny były bardzo mocne, potrafił nimi powalić zwierzęta tak duże jak bizona, łosie, jelenie,

i lubi „Epokę bohaterek?”

Mamut

To krewny

roślinożerny,

mamuty były

ginęły, kiedy

Tak

Był

Był

Był

Był

Był

Sid był małym leniwcem naziemnym. Ale w tamtych czasach żył też leniwiec gigant, nazywał się megatherium. Był jednym z największych ssaków żyjących na Ziemi. Kiedy stawał na tylnych kończynach, był zapewne dwukrotnie wyższy od dzisiejszych słoni afrykańskich. Jego nazwa megatherium znaczy „wielkie z wierzę”. Opracował Adam Kędziora, kl.6c

Z MODĄ ZA DAM BRAT- JAKI STRÓJ WYBRAĆ NA JESIEŃ 2013 ROKU, ABY SPROSTAĆ MODZIE I WYGODZIE?

Aby poradzić Wam coś w sprawie strojów na jesień 2013 roku, sięgnęłam najpierw do internetu. Dowiedziałam się z niego, że tej jesieni w modzie dominują następujące ciepłe kolory : brązy, zielenie pomarańcze, ale także różne odcienie szarości, czerwień i o dziwo: róż.

Te kolory projektanci Paprocki i Polska, Dom Arkadius, Maciej Zień przy zakupie sobie stroju oprócz

polecają najwięksi i styliści Polski: Brzozowski, Moda Mody Telimena, Xymena Zaniewska i Pomyślałam też, że lub komponowaniu jesienno, warto najnowszymi trendów

w modzie ustalonych przez stylistów, uwzględnić to, aby był on funkcjonalny i wygodny. W końcu 5 dni w tygodniu spędzamy w szkole. Ze względu na to, trzeba pomyśleć o tym,

aby strój był nie tylko modny, ale żeby nie krępował naszych ruchów. Polecam na jesień takie stroje, jak jeansy- rurki w kolorze ciemny granat i na przykład, aby ożywić ten strój, różowy lub zielony t-shirt . Uwaga! Kolor zielony nie jest, jak zauważyłam, zbyt doceniany w naszej szkole. Polecam go Waszej uwadze. Może być taki zestaw: spódnica w szkocką kratkę czarno-czerwoną (dość kolorową - ożywi Was dziewczyny), a do tego t- Shiftz długim rękawem (koniecznie w jednym kolorze, np: popielaty lub szary). Przedstawiam Wam kilka propozycji strojów na jesień 2013 roku, które według mnie zasługują na uwagę. Myślę też, że warto kupować rozpinane sweterki i bluzy. Łatwo i szybko się je zdejmują, gdy np: jest za gorąco. Jeśli chodzi o kurtki, to warto wybierać te z kapturem. Nie potrzeba parasola. Gdy ktoś nie lubi tradycyjnych czapek, znalazłam w internecie ciekawą ofertę w postaci szaliko-kaptura. Przedstawiam Wam jego zdjęcie. Niezależnie jednak od tych propozycji, w sprawach stroju trzeba kierować się nie tylko i nie zawsze ustalonymi przez największych stylistów, trendami, ale przede wszystkim swoim gustem, intuicją i ewentualnie nastrojem. Pamiętajcie też o starym przysłowiu: „Nie szata zdoła człowieka, lecz człowiek szatę”. Oznacza ono, według mnie, że strój ma być dodatkiem do nas samych, ma podkreślać nasze walory i dobre cechy, takie jak: koleżeństwo, umiejętność niesienia pomocy innym, tolerancję i uprzejmość w kontaktach z innymi.

autor: Nina Halicka, kl.4d

CIEKAWOSTKI - CZY WIECIE, ŻE...???

NAJMNIEJSZA RYBA Na Sumatrze w Indonezji została odkryta najmniejsza ryba świata. Nadano jej nazwę Paedocypris progenetica. To maleństwo należy do rodziny karpki i mierzy tylko 7,9 mm. Jest tym samym najmniejszym kręgowcem świata. Bije rekord ryby uważanej do niedawna za najmniejszą – Schindleria brevipinguis, która mierzyła 8,6 mm. *Źródło: Nie do wiary. Fascynujące rekordy świata, s. 32*

NAJWIĘKSZY OBIEKT W UKŁADZIE SŁONECZNYM Największym obiektem jest oczywiście Słońce, które znajduje się w centrum układu słonecznego. Wytwarza energię potrzebną do istnienia życia na ziemi. Słońce jest 110 razy większe od Ziemi, a jego średnica to aż 1 392 140 km. *Źródło: Jan Payne, Najlepsza książka na świecie, s. 247*

NAJWYŻSZY CZŁOWIEK W HISTORII Najwyższym człowiekiem wszech czasów był Robert Pershing Wadlow, który urodził się 22 lutego 1918 roku w Stanach Zjednoczonych. W wyniku choroby wpływającej na funkcjonowanie jego przysadki mózgowej, czyli gruczołu wytwarzającego hormon wzrostu, rósł bez przerwy aż do swojej śmierci. Ostatecznie mierzył aż 2,72 m. *Źródło: Jan Payne, Najlepsza książka na świecie, s. 13*

Materiał opracowała: Marysia Odzimekowska, kl.4a

NASI IDOLE - RONALDO

Cristiano Ronaldo dos Santos Aveiro - portugalski piłkarz, grający na skrzydłowym bądź napastnika, zawodnik Realu Madryt i reprezentacji Portugalii. Cristiano urodził się w Funchal w dzielnicy Santo António na portugalskiej Madera. Jest synem Jose Dinis Aveiro i Marii Dolores dos Santos. Ma starszego dwie starsze siostry Elma i Liliana Cátia. Klubową karierę Ronaldo rozpoczął w w klubie CF Andorinha. W wieku interesowały się nim dwa największe kluby z Maritmioi CD Nacional, ale ostatecznie trafił do Nacionalu, gdzie grał do 2001 przeniósł się do Sportingu Lizbona. W czasie mistrzostw Europy do lat 17 był przez Liverpool i Juventus, lecz przeszedł do Manchesteru United. Razem z zdobyli mistrzostwo Anglii w sezonie 2006/2007 oraz 2007/2008, również w 2007/2008 wraz ze swoją drużyną zdobył Puchar Europy. Po tym meczu został najlepszym piłkarzem Ligi Mistrzów w 2007/2008. W czerwcu 2009 Manchester United zgodził się na sprzedaż Cristiano do Realu Madryt. Od 26 czerwca Ronaldo został oficjalnie piłkarzem hiszpańskiego klubu. W reprezentacji Portugalii zadebiutował 20 sierpnia 2003 roku w meczu z Kazachstanem. W finałach Euro 2004 w Portugalii strzelił 2 gole. Dostał także powołanie na MŚ 2006 w Niemczech, gdzie w meczu z Iranem strzelił jednego gola z rzutu karnego. Po odejściu z drużyny kapitana Luisa Figo, Cristiano kilka razy zastępował go w tej funkcji. Obecnie jest wiodącą postacią w swojej drużynie narodowej. Teraz jest jej pierwszym, podstawowym kapitanem, a także z siedmioma golami był jej najlepszym strzelcem w eliminacjach

pozycji Portugalii. W wieku 8 lat, Madera: CS roku, a później obserwowany drużyną wybraną jako

do EURO 2008 w Austrii i Szwajcarii. Na MŚ 2010 strzelił gola w meczu grupowym przeciwko reprezentacji Korei Północnej. Na Euro 2012 zdobył dwa gole w fazie grupowej przeciwko Holandii i bramkę w meczu ćwierćfinałowym przeciwko Czechom dającą awans do półfinału gdzie ulegli Hiszpanom w rzutach karnych. opracował Dominik Urbanowski, kl.6c

Biografia Lionela Andresa Messiego

Uchodzi za nowego mesjasza argentyńskiego futbolu. Ma świetną technikę, umiejętność trafnej oceny sytuacji, a przy tym strzeleckiego "nosa". W wieku siedemnastu lat, dziesięciu miesięcy i siedmiu dni został najmłodszym ligowym snajperem w historii Barcelony. Dwa miesiące później, w lipcu 2005 roku, jako najlepszy zawodnik i strzelec turnieju poprowadził młodzieżową reprezentację Argentyny U20 do tytułu mistrza świata.

Na MŚ 2006 lewonożny Messi ustalił wynik z Serbią i Czarnogórą na 6:0.

Data urodzenia: 24 czerwca 1987 r.
Miejsce urodzenia: Argentyna
Kluby: FCBarcelona
Uczestnik MŚ: 2006, 2010

Wasza twórczość:

Marysia Odzimekowska, kl.4a- „Patyczak i Zawijas”, „Dziwny plik”

W ukrytej miejscowości Tworkowo, zamieszkaną przez różne ludziki, mieszkały dwie wesołe postaci: Patyczak i Zawijas. Pewnego dnia Zawijas kupił sobie nowy telefon. Pokazał go Patyczakowi, kiedy ten robił lemoniadę do obiadu. Nagle Zawijas upuścił sprzęt do napoju. Poszedł do łazienki, żeby wylać z telefonu wodę, która się tam znalazła. Stwierdził, że najwięcej jest jej w karcie pamięci. Kiedy skończył wylewać, w telefonie pojawił się plik o nazwie „water”. Gdy Zawijas go otworzył, żeby sprawdzić co to, na ekranie pokazała się woda. Ludzik wpadł na pomysł, żeby dla żartu wystać to Patyczakowi. Niestety nie zauważył, że nad joystickiem nie jest napisane „wyślij”, tylko „prysnij”. Gdy Zawijas nacisnął joystick, telefon opryskał go strumieniem wody. Stracił wówczas ochotę na robienie dowcipów i od razu to usunął, obiecując sobie w duchu, że będzie wszystko czytał bardzo dokładnie. Koniec

ZIELONY PATROL MELDUJE... WALORY PRZYRODNICZO – KULTUROWE SUCHEDNIOWSKO – OBLĘGORSKIEGO PARKU KRAJOBRAZOWEGO.

W dniu 4 października 2013 roku uczniowie klasy V b i VI e uczestniczyli w wycieczce przyrodniczej po Suchedniowsko – Oblęgorskim Parku Krajobrazowym. Naszym przewodnikiem była Pani Magdalena Bieniek Michalak z Zespołu Świętokrzyskich i Nadnidziańskich Parków Krajobrazowych. Naszą wędrówkę rozpoczęliśmy od miejscowości Kuźniaki, gdzie zaczyna się czerwony szlak turystyczny im. długości 94 km . Szliśmy trasą KUŹNIAKI > HUCISKO, która biegnie zatrzymaliśmy się przy Kapliczce Św. gdzie przybывают liczni pielgrzymi, historyczny i osobliwość natury. wysokości 395 m n. p .m. Olbrzymie tworzą szczyt z najokazalszych znajduje się Rozalii. Następnym punktem na zwiedzanie pomnika przyrody w Zagnańsku, który jest jednym z i najbardziej znanym. Natomiast w miejscowości Samsonów zwiedziliśmy ruiny wielkiego pieca hutniczego, wybudowanego z inicjatywy Stanisława Staszica na terenie STAROPOLSKIEGO ZAGŁĘBIA PRZEMYSŁOWEGO. Ostatnim etapem naszej wędrówki po SUCHEDNIOWSKO – OBLĘGORSKIM PARKU KRAJOBRAZOWYM było zawitanie do najbardziej znanego kamieniołomu na świecie : KAMIENIOŁOMU ZACHEŁMIE, gdzie został utworzony REZERWA T GEOLOGICZNY ZACHEŁMIE. Tu właśnie w latach 2002 do 2008 dokonano największego odkrycia paleontologicznego: tropy TETRAPODA, najstarszego zwierzęcia lądowego sprzed 395 000000 lat - środkowo dewońskie. Tego odkrycia dokonali dwaj naukowcy: Grzegorz Niedźwiecki i Piotr Szrek oraz szwedzki paleontolog Pier Ahlberg.

Edmunda Massalskiego ścieżki przyrodniczo – leśnej przez Górę Perzową. Tu Rozalii. Jest to miejsce kultu, a także ciekawy zabytek Perzowa Góra wznosi się na bloki czerwonego piaskowca tej góry, a w jednym Kapliczka z obrazem Św. trasie naszej wycieczki było ożywionej DĘBU BARTKA najstarszych drzew w Polsce

BYLIŚMY NA ŚCIEŻCE PRZYRODNICZEJ „SUFRAGANIEC” .W dniu 25 września 2013 roku członkowie Ligi

Ochrony Przyrody z klasy IV b i IV d uczestniczyli w zajęciach na ŚCIEŻCE PRZYRODNICZO – DYDAKTYCZNEJ „SUFRAGANIEC”. Zajęcia poprowadziła z naszymi uczniami pani mgr Monika Juda z Nadleśnictwa - Kielce. Ścieżka zlokalizowana jest w Leśnictwie Gruchawka, w bezpośrednim sąsiedztwie rezerwatu przyrody „SUFRAGANIEC”. Ma ona kształt pętli długości około 3 km, a czas przejścia wynosi około 1,5 godziny. Zajęcia na ścieżce pozwalają nam obserwować przyrodę. Są źródłem informacji o życiu lasu i pracy leśników. Dostarczają nam wiedzy o fazach rozwoju drzewostanu . Pozwalają poznać różnorodność i złożoność ekosystemu jakim jest las. Ścieżka składa się z XIV przystanków. Na każdym przystanku znajduje się tablica poglądowa z dokładnym opisem tematyki leśnej. Idąc trasą ścieżki zatrzymywaliśmy magister zapoznawała początki ścieżki z poradnikiem przypomina o zasadach terenie całego lasu. Na piętrowy lasu, drzewa, w jaki sposób Dowiedzieliśmy się, że posiada doskonałe drewniane są przyjazne zanieczyszczają środowiska. Na trasie ścieżki mieliśmy możliwość obserwować źródło wody oraz dolinę rzeki Sufraganiec z jej wysokimi i stromymi zboczami. Po zakończeniu części dydaktycznej zajęć dotarliśmy do drewnianej wiaty, gdzie obok paliło się ognisko przy którym piekliśmy kiełbaski. Po skonsumowaniu pieczonych kiełbasek przyszedł czas na wypoczynek czynny na łonie natury. Po czym zakończyliśmy zajęcia i udaliśmy się w drogę powrotną do szkoły.

się na każdym przystanku, gdzie Pani nas szczegółowo z problematyką leśną. Na zapoznaliśmy się wzorowego wędrownika, który zachowania się nie tylko na ścieżce, ale na kolejnych przystankach poznaliśmy układ gospodarkę łowiecką, jak rozpoznawać zwierzęta zaznaczają swoją obecność. drewno jest doskonałym produktem, gdyż właściwości techniczne. Wyroby dla człowieka, a odpady nie

Z wizytą w Centrum Geoedukacji

W Centrum Geoedukacji istnieje Klub Miłośników Geologii, w którym można wcielić się w rolę szlifera skał i minerałów oraz przy pomocy prostych narzędzi wydobyć „piękno zakłęte w kamieniu”. Dowiadujemy się jak powstają skały i minerały i jak niezwykle informacje możemy z nich wyczytać. Zajęcia te prowadzi Pani Barbara Jędrzychowska i Pan Jerzy Jędrzychowski.

Wywiad z panem Jerzym Jędrzychowskim z Centrum Geoedukacji w Kielcach

1. Jaki jest Pana zawód?

-Jestem geologiem.

2. Jaki jest Pana ulubiony kamień?

-Mój ulubiony kamień to krzemień pasiasty.

3. Jakie książki Pan napisał?

-Napisałem pięć książek : „Opowiadanie o drewnianym kamieniu” , „Świętokrzyski raj geologiczny” , „Kamienie z kieleckiego podwórka” , „Góry świętokrzyskie kraina tetrapoda” , „Skały

i minerały regionu świętokrzyskiego”.

4. Czy robi Pan z kamieni biżuterię?

-Nie ,ale robię kamienie do biżuterii.

5. Kiedy i gdzie znalazł Pan najcenniejszy okaz swojej kolekcji?

-W 1973 roku we Włoszczowicach znalazłem drewno skrzemieniałe.

6. Czy lubi Pan pracę z dziećmi?

-Bardzo lubię.

7. Od ilu lat fascynuje się Pan kamieniami?

-Od 1962 roku, miałem wtedy 11lat.

8. Jakie jest Pana marzenie?

-Chciałbym założyć własne muzeum geologiczne.

Serdecznie dziękujemy za rozmowę i pozdrawiamy Pana. ROZMOWĘ PRZEPROWADZIŁ :Adam Kędzióra i Kuba Klimontowicz, kl.6c.

BYLIŚMY NA ŚCIEŻCE PRZYRODNICZEJ „SUFRAGANIEC”. W dniu 25 września 2013 roku

członkowie Ligi Ochrony Przyrody z klasy IV b i IV d uczestniczyli w zajęciach na ŚCIEŻCE PRZYRODNICZO – DYDAKTYCZNEJ „SUFRAGANIEC”. Zajęcia poprowadziła z naszymi uczniami pani mgr Monika Juda z Nadleśnictwa - Kielce. Ścieżka zlokalizowana jest w Leśnictwie Gruchawka, w bezpośrednim sąsiedztwie rezerwatu przyrody „SUFRAGANIEC”. Ma ona kształt pętli długości około 3 km, a czas przejścia wynosi około 1,5 godziny. Zajęcia na ścieżce pozwalają nam obserwować przyrodę. Są źródłem informacji o życiu lasu i pracy leśników. Dostarczają nam wiedzy o fazach rozwoju drzewostanu . Pozwalają poznać różnorodność i złożoność ekosystemu jakim jest las. Ścieżka składa się z XIV przystanków. Na każdym przystanku znajduje się tablica poglądowa z dokładnym opisem tematyki leśnej. Idąc trasą ścieżki zatrzymywaliśmy się na każdym przystanku, gdzie Pani magister zapoznawała nas szczegółowo z problematyką

ścieżki zapoznaliśmy się z wzorowego wędrownika, który o zasadach zachowania się nie tylko terenie całego lasu. Na kolejnych poznaliśmy układ piętrowy lasu, łowiecką, jak rozpoznawać drzewa, w zwierzęta zaznaczają swoją obecność. że drewno jest doskonałym posiada doskonałe właściwości drewniane są przyjazne dla nie zanieczyszczają środowiska. Na mieliśmy możliwość obserwować dolinę rzeki Sufraganiec z jej i stromymi zboczami. Po dydaktycznej zajęć dotarliśmy do gdzie obok paliło się ognisko przy kiełbaski. Po skonsumowaniu pieczonych kiełbasek przyszedł czas na wypoczynek czynny na łonie natury. Po czym zakończyliśmy zajęcia i udaliśmy się w drogę powrotną do szkoły.

leśną. Na początku poradnikiem przypomina na ścieżce, ale na przystankach gospodarke jaki sposób Dowiedzieliśmy się, produktem, gdyż techniczne. Wyroby człowieka, a odpady trasie ścieżki źródło wody oraz wysokimi zakończeniu części drewnianej wiaty, którym piekliśmy

XIV PIELGRZYMKOWY RAJD ŚWIĘTOKRZYSKI.

Nasi uczniowie uczestniczyli w XIV RAJDZIE PIELGRZYMKOWYM NA ŚWIĘTY KRZYŻ. 28 WRZEŚNIA 2013 ROKU

pięknego jesiennego dnia grupa uczniów z naszej szkoły wraz z opiekunami uczestniczyła w XIV PIELGRZYMKOWYM RAJDZIE ŚWIĘTOKRZYSKIM na ŚWIĘTY KRZYŻ. Cele Rajdu to

* Pokłon Relikwiom Krzyża Świętego.

* Czczenie 57 lat Koła przewodników Świętokrzyskich PTTK w Kielcach.

* Uczczenie 77 lat obecności Misjonarzy Oblatów Najświętszej i Niepokalanej panny Maryi na Świętym Krzyżu.* Uczczenie 150 rocznicy Powstania Styczniowego. W TYM ROKU WYBRALIŚMY JESZCZE DŁUŻSZĄ TRASĘ DO PRZEJŚCIA NIŻ W ROKU

UBIEGŁYM, a mianowicie 15 kilometrową trasę RUDNĄ. Spotkanie uczestników odbyło się przed kościołem parafialnym w ŁAGOWIE Trasa wiodła przez Jaskinię Zbójcejką > Płucki > Wał Małacetoński > Kobylą Górę > Trzciankę i Święty Krzyż. Nasz Rajd trwał około 5 godzin. Przed godziną 14. 00 dotarliśmy do celu naszej pielgrzymki przed ołtarz polowy na ŚWIĘTYM KRZYŻU. Gdzie o godzinie 15.00 została odprawiona MSZA ŚWIĘTA KONCELEBROWANA Z UDZIAŁEM 3 BISKUPÓW pod przewodnictwem BISKUPA KIELECKIEGO KAZIMIERZA RYCZANA. Msza Święta odprawiona została w intencji Ojczyzny oraz uczestników Rajdu i ich rodzin W RAJDZIE uczestniczyła rekordowa liczba turystów, bo około 6000 osób. Pełni niesamowitych przeżyć

i wrażeń duchowych powróciliśmy do naszych domów z nadzieją, że za rok tu znów się spotkamy na jubileuszowym **XV PIELGRZYMKOWYM RAJDZIE ŚWIĘTOKRZYSKIM**. Nasza szkoła brała udział w tym Rajdzie już po raz piąty

SPRZĄTANIE ŚWIATA – POLSKA 2013”.

W dniu 27 września 2013 roku uczestniczyliśmy w ekologicznej akcji pt. : „DBAMY I MAMY” w związku ze „SPRZĄTANIEM ŚWIATA – POLSKA 2013”. Głównym organizatorem i sponsorem tej ekologicznej akcji był Dyrektor Hipermarketu E* Leclerc – Pan Marcin Zajączkowski. E*Leclerc zapewnił nam do sprzątania worki, rękawiczki i kamizelki. Z naszej szkoły uczestniczyli uczniowie z klasy VI a, VI c i VI e (razem 68 osób). W sprzątaniu brali również udział uczniowie ze Szkoły Podstawowej nr 34. Współorganizatorem była również Wspólnota Gruntowo – Leśna byłej wsi Czarnów na czele z Prezesem Panem Bogdanem Borsińskim. Uczniowie naszej szkoły sprząтали Rezerwat „Karczówkę” oraz trasę nowej ŚCIEŻKI GEOLOGICZNO – KRUSZCOWO – GÓRNICZEJ. Natomiast uczniowie z SP nr 34 sprząтали górę Dalnię i Grabinę. bieraliśmy śmieci jednocześnie je segregując. Oddzielnie zbieraliśmy szkło (oprócz stłuczek), oddzielnie plastik, a jeszcze do innych worków papier (makulaturę). W rezerwacie Karczówka najwięcej było porzucanych butelek szklanych i to szczególnie wzdłuż szlaku turystycznego czerwonego. Zebraliśmy wspólnie kilkadziesiąt worków śmieci. Na zakończenie akcji odbyło się integracyjne ognisko połączone z pieczeniem kiełbasek. Każdy z uczestników tej ekologicznej akcji pt. : „DBAMY I MAMY” otrzymał upominek. Mimo, że w tym dniu pogoda nie była sprzyjająca to jednak organizatorzy osiągnęli zamierzone cele i efekty naszej pracy są znamienite. W ramach „Sprzątnięcia Świata” zorganizowaliśmy w naszej szkole zbiórkę surowców wtórnych. Włączyło się w nią 123 uczniów.

**WYDARZENIA SZKOLNE
W FOTOGRAFICZNYM SKRÓCIE...**

**Dzień Edukacji Narodowej pod hasłem
„Kocham cię szkoło”...**

Samorząd szkolny w pełnej krasie.... 😊

Pani Wojewoda rozmawia z dziećmi o bezpieczeństwie

HUMOR

Przychodzi Jaś ze szkoły do domu i mówi: Dostałem 6!
Sytuacja powtarza się kilkakrotnie. Mama mówi do taty: Trzeba kupić wykrywacz kłamstw! Ojciec zgadza się.
Następnego dnia Jaś przychodzi do domu i mówi: Dostałem 6! BZZZ, 5! BZZZ, 4! BZZZ, 3... BZZZ, 2... BZZZ, 1. wykrywacz kłamstw milczy. Mama mówi: Jasiu, jak ja chodziłam do szkoły dostawałam same 6! BZZZ Tata mówi: A jak ja chodziłem do szkoły... BZZZ

Hania pyta mamę: Czy mogę pooglądać telewizor? Mama odpowiada: Tak, tylko go nie włączaj!

Ile marchewek zje króliczek na pusty żołądek?
Jedną, bo druga nie będzie na pusty żołądek!

Na klasówce- Pierwszak do pierwszaka: Co napisałeś w zadaniu $2+2=?$ Drugi pierwszak mówi: Nie powiem ci, bo ściągniesz! Pierwszy pierwszak odpowiada: Dzięki!!! Zaczyna pisać „Nie powiem ci, bo ściągniesz!”

Idzie miś przez las. Spotyka wróżkę, która mówi: Spełnię twoje 2 życzenia. Miś mówi: Wbij nóż w drzewo, tak aby nikt go nie mógł wyciągnąć. Wróżka wykonuje polecenie. A miś mówi: A teraz go wyciągnij!

Ile nóg ma pies?

8: 2 z prawej, 2 z lewej 2 z przodu i 2 z tyłu!

Kasia Majsterkiewicz klasa 4 „a”

KĄCIK ŁASUCHA ☺

Gofry z bitą śmietaną, owocami i sosem truskawkowym

Ciasto na gofry: • 160 g mąki • 1,5 łyżki drobnego cukru • szczypta soli • 50 g stopionego masła • 2 jajka • 270 ml mleka
Dodatki: cukier puder, bita śmietana, truskawki, borówki, maliny lub jagody, sos truskawkowy
Wykonanie:

Mąkę przesiać do miski, dodać cukier, sól, stopione masło, żółtka oraz 1/3 ilości mleka. Składniki wymieszać różgą na gładką masę, dolewając stopniowo resztę mleka. Ciasto odstawić na 10 minut. W międzyczasie rozgrzać gofrownicę na maksymalną moc. Białka ubić ze szczyptą soli na sztywną pianę, wymieszać ją delikatnie z ciastem. Gofry piec przez około 5 - 7 minut, nakładając niewielką ilość ciasta. W połowie czasu pieczenia gofrownicę lekko uchylić na 3 sekundy. Przed każdym kolejnym gofrem gofrownicę ponownie rozgrzać do maksymalnej temperatury. Gofry studzić na metalowej kratce, ale najlepsze (chrupiące) są zaraz po upieczeniu. Posypać cukrem pudrem, posmarować bitą śmietaną, ułożyć owoce i polać sosem truskawkowym.

Jajecznica z pieczarkami na grzankach Składniki dla 2 osób: • 4 jajka • 4 łyżki masła (do jajek i pieczarek) • 1 łyżka oleju roślinnego • 2 filiżanki małych pieczarek • sól morską i świeżo zmielony czarny pieprz • 4 kromki opieczonych w tosterze grzanek z bagietki • 2 łyżki posiekanej natki pietruszki

Wykonanie: * Przygotować dwie nieduże patelnie. Pierwszą rozgrzać i wlać olej oraz dodać 2 łyżki masła, rozpuścić. Wrzucić umyte i osuszone pieczarki i smażyć kilka minut, ładnie rumieniąc z każdej strony. Doprawić solą i pieprzem. * W międzyczasie opiec w tosterze grzanki, posmarować je masłem i ułożyć na dwóch talerzach. * Rozgrzać drugą patelnię i rozpuścić na niej 2 łyżki masła, wbić jajka i doprawić solą. Smażyć szybko, robiąc tylko 4-5 ósemek. Jak tylko białka się zetną, zdjąć z patelni i ułożyć na 1 z przygotowanych grzanek. Na drugiej grzance ułożyć pieczarki. Posypać pieprzem i natką pietruszki. Dzięki dodaniu łyżki oleju do smażonych na maśle pieczarek masło nie przypali się, a pieczarki ładnie się zarumienią. Pieczarki solimy pod koniec smażenia, wtedy nie ściemnieją. Jajecznice smażyć oddzielnie, na drugiej patelni, na maśle. Jajka nie powinny być za bardzo ścięte i przesuszone. Lubię też gdy jajecznica jest usmażona w większych kawałkach. Aby uzyskać taki efekt jajecznice smażyć bardzo szybko. Wbijam jajka na patelnię i na średnim ogniu smażyć je przez kilkanaście sekund, łyżką drewnianą robię tylko 4 - 5 ósemek. Jak tylko całe białko się zetnie (ale żółtko będzie jeszcze dość miękkie) od razu zdejmuję jajecznice z patelni.

SMACZNEGO!!! przepisy dla Was zebrała- Martyna Trojan, 6c

Quiz ....

Z którym zwierzakiem będziesz się czuł/a najlepiej?

1. Co lubisz robić w wolnej chwili?

- ★ spędzać czas na dworze i ćwiczyć,
- ♥ oglądać TV, grać na komputerze i czytać,
- oglądać ładne rzeczy i rysunki.

2. W jakim stroju czujesz się najlepiej?

- ♥ w ładnym, ale wygodnym,
- ★ nie musi być ładny, ale musi dać się w nim biegać,
- w pięknym, niekoniecznie wygodnym.

3. Co ci się najbardziej podoba w zwierzętach?

- są piękne,
- ★ można z nimi spędzać czas na dworze,
- ♥ można je przytulić i pogłaskać.

Twój zwierzak powinien być:

- 4. ★ przyjacielski, który lubi aktywnie spędzać czas,
- ♥ niezależny domator,
- ładny, niepotrzebujący dużej opieki.

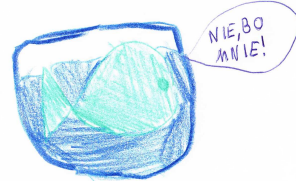
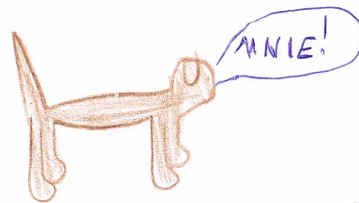
Twoje ulubione drapieżne zwierzę to:

- ♥ puma,
- pirania,

★ wilk. *Jeśli masz najwięcej ♥ - twoim najlepszym przyjacielem byłby kot.*

Jeśli masz najwięcej ★ - najlepiej byś się czuł/a w towarzystwie psa.

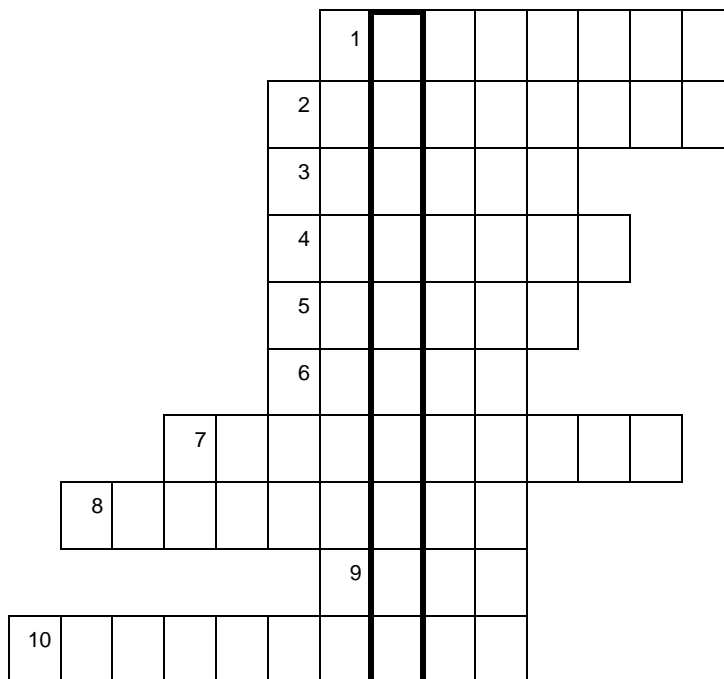
Jeśli masz najwięcej ♣ - twoim pupilkim byłaby rybka.

o pracowała + Katarzyna Majsterkiewicz 4

KRZYŻÓWKA

1. Owoc drzewa ukryty w kolczastej skorupce.
2. Rosną na dębie, w małych czapczkach.
3. Inaczej ziemia.
4. Ptak, który odlatuje jesienią do ciepłych krajów.
5. Gąska, rydz, pieczarka.
6. Otula pień drzewa.
7. Leśny rudzielec.
8. Odmiana kapusty.
9. Roślina oleista.
10. Czerwone korale na gałęziach trzyma.
11. Latem na drzewie były zielone, teraz na ziemi leżą czerwone.
12. Warstwa lasu.
13. Tak ten miesiąc się nazywa, w którym szkoła się zaczyna.
14. Raz złota, raz pełna błota.

AUTORZY: Igor Banaś, Kinga Kozieł, Alicja Pawłowska, kl. 4a